Eerste inventarisatie jaarwisselingszaken

1 januari 2018

De politie heeft in totaal 254 aangehouden personen bij het Openbaar Ministerie aangeleverd op verdenking van een misdrijf dat verband houdt met de jaarwisseling. Dat blijkt uit een eerste inventarisatie die vandaag bij parketten van het OM is gehouden. Dit aantal levert een daling op ten opzichte van vorig jaar; toen werden er op 1 januari 2017 344 verdachten aangeleverd bij het OM. De meeste feiten betreffen geweld, waarvan 67 keer geweld tegen personen met een publieke taak. Vorig jaar was dit aantal 98.

Personen die verdacht worden van agressie tegen mensen met een publieke taak (bijvoorbeeld politie, ambulancepersoneel, brandweer) worden in beginsel voor de rechter gebracht. Zij zorgen namelijk voor de veiligheid van een ieder tijdens Oud & Nieuw en moeten ongehinderd hun werk kunnen doen.

De parketten maken zelf bekend als er (super)snelrechtzittingen plaats zullen hebben.

3+ 6

Ministerie van Veiligheid en Justitie

Minister van Justitie en Veiligheid

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
project opgavegerichte
aanpak jaarwisseling

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

10.2.e

Telefoon

Datum
2 november 2017

Ons kenmerk

nota

Voorbereiding gesprek staatssecretaris Van Veldhoven op 10 januari 2018 over vuurwerkaanpak / OVV-rapport

1. Doel nota

Ter voorbereiding op uw overleg met staatssecretaris Van Veldhoven van IenW op 10 januari, 12.45 - 13.30 uur.

2. Aanleiding

Op 10 januari spreekt u met staatssecretaris Van Veldhoven. Samen met haar bent u verantwoordelijk voor de vuurwerkproblematiek: u voor de aanpak van illegaal (gebruik van) vuurwerk en staatssecretaris Van Veldhoven voor de handel in legaal vuurwerk en de bescherming van de consument.

De OVV spreekt u beiden aan in het rapport "Veiligheidsrisico's jaarwisseling" en de brief die u, mede namens staatssecretaris Van Veldhoven, op 18 december aan de Tweede Kamer heeft gestuurd, maakt duidelijk dat u een gezamenlijk beleidsdoel heeft: een substantiële reductie van persoonlijk letsel en schade. Dat vraagt om samenhangende aanpak, waarbij een belangrijke rol voor politie, OM, ILT, gemeenten en vuurwerkbranche is weggelegd.

Actueel is de aanbeveling van de OVV voor een vuurwerkverbod (met name knalvuurwerk). Maatschappelijk en politiek zijn de meningen hierover verdeeld. Politie en gemeenten pleiten voor een landelijk verbod van knalvuurwerk. In de Tweede Kamer lijkt hiervoor (nog) geen duidelijke meerderheid te bestaan. Het is aan staatssecretaris Van Veldhoven om dit te in regelgeving vast te leggen. Zij voert zeer binnenkort het overleg met de branche hierover.

Daarom is het goed om in dit gesprek van drie kwartier met haar te spreken over:
1. de uitvoering van de aanbeveling van de OVV voor een verbod op al het knalvuurwerk;
2. uw verantwoordelijkheid voor de nieuwe, landelijke aanpak;
3. de rapportage over het verloop van de jaarwisseling voor de MR en de TK.

2. Gesprekspunten

2.1. Verbod op knalvuurwerk

11.1

De eerste aanbeveling van de OVV, gericht aan u beiden, is om "vuurwerk dat in de praktijk de grootste inbreuk maakt op de veiligheid doordat het zorgt voor letsel (vuurpijlen) en overlast (knalvuurwerk)" te verbieden.

11.1

Bureau Secretaris-Generaal

Datum
5 oktober 2016

Ons kenmerk
fsdf

De tweede aanbeveling van de OVV betreft het verkrijgen van inzicht in de relatie type vuurwerk / letsel.

Kern van de discussie betreft het 'knalvuurwerk'. De oproep van politie en gemeenten is voor een landelijk verbod op al het knalvuurwerk. Daarbij moet worden aangetekend dat veel vuurpijlen ook een 'knal' geven. In het licht van het OVV-rapport zou aan een verbod op al het knalvuurwerk een onderzoeksopdracht moeten worden verbonden om inzicht te krijgen of hiermee wordt bijgedragen aan het "substantieel verminderen van vuurwerkgerelateerd letsel". Op basis van die inzichten kunnen dan nadere maatregelen worden genomen. Hierbij is het goed te beseffen dat dit inzicht pas na enkele jaren verkregen kan worden.

2.2. Nieuwe, landelijke aanpak (uitgangspunten, taakverdeling en planning)
U heeft zich beiden gecommitteerd aan het bereiken van de doelstelling van een substantiële reductie van letsel en schade met een "samenhangende meerjarige aanpak" (geheel conform de aanbeveling van de OVV).

11.1

[redacted]

Bureau Secretaris-Generaal

Datum
5 oktober 2016

Ons kenmerk
fsdf

Vanuit de strafrechtelijke opsporing en de inzet van de politie zijn politie, OM en (regio)burgemeesters de partners van de minister van JenV waarmee hij veel overleg heeft. Vanuit de regulering van vuurwerk en consumentveiligheid zijn de branche en toezichthoudende instanties partners van staatssecretaris van IenW. Langs deze lijnen kunt u ook de taken verdelen voor het betrekken van partners langs de hierboven genoemde uitgangspunten. De ambtelijke samenwerking tussen IenW en JenV zorgt voor de gezamenlijke voorbereiding en afstemming.

[redacted]

[redacted]

11.1

Bureau Secretaris-Generaal

Datum
5 oktober 2016

Ons kenmerk
fsdf

Notitie over het verloop van de jaarwisseling 2017 – 2018 ten behoeve van de Ministerraad d.d. 19 of 26 januari 2018

1. Aanleiding

Zoals de laatste jaren gebruikelijk rapporteren zowel politie als OM aan het eind van de middag van 1 januari aan de minister van Justitie en Veiligheid over het verloop van de jaarwisseling op basis van het werk van (en de registratie door) politie en OM. Het gaat om een landelijk geaggregeerd beeld van incidenten en aanhoudingen in de jaarwisselingsnacht.

Eveneens gebruikelijk, licht de minister van Justitie en Veiligheid de MR aan de hand van de rapportages van politie en OM in tijdens de eerste vergadering in het nieuwe jaar. Dit jaar wordt de MR een integraler beeld geboden door ook de informatie van partners (traumachirurgen, verzekeraars) te bevatten. Een integraal beeld vanuit de inzichten van verschillende partners sluit aan bij de nieuwe aanpak van de jaarwisselingsproblematiek (als bedoeld in de brief aan de Tweede Kamer in reactie op het OVV-rapport, die in de MR van 15 december 2017 is behandeld). Om die reden wordt deze notitie door de minister van JenV ook mee namens de staatssecretaris van IenW aangeboden.

2. Rapportages politie en OM over incidenten en aanhoudingen

De rapportages van politie en OM zijn relevant voor het vormen van een beeld van het verloop van de jaarwisseling. Omdat al jaren op basis van dezelfde parameters wordt gemeten, tonen deze cijfers de jaarwisseling in een meerjarig perspectief. Vanuit dit perspectief kan worden geconcludeerd – zoals de politie dit ook al heeft gedaan in de media op 1 januari jl. – dat de jaarwisseling een significante daling van het aantal incidenten en aanhoudingen heeft opgeleverd.

11.1

3. Inzet hulpdiensten
[PM]

11.1

4. Letsel
[PM]

5. Schade
[PM]

6. Betekenis voor de aanpak van de jaarwisseling
In de brief die de minister van Justitie en Veiligheid mede namens de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat op 18 december 2017 naar de Tweede Kamer heeft verstuurd en die in de MR van 15 december 2017 is behandeld, is in reactie op het rapport van de OVV de boodschap van de OVV onderschreven met de volgende woorden: "[o]m het tij te keren en daadwerkelijk vooruitgang te boeken in termen van een substantiële reductie van het aantal vuurwerkslachtoffers en ordeverstoringen, zijn dan ok stevige maatregelen nodig". Het is in het licht van deze doelstellingen dat naar de cijfers van politie en OM over het verloop van de jaarwisseling moet worden gekeken.

De landelijk geaggregeerde cijfers zijn, zoals hierboven aangegeven, nuttig voor het beoordelen van het verloop van de jaarwisseling vanuit een meerjarig perspectief. Ze geven echter geen inzicht in de lokale spreiding in Nederland, de oorzaken en andere feitelijke omstandigheden (bv. in geval van vuurwerk of dit legaal of illegaal was) die van belang zijn om te beoordelen waarmee incidenten in het vervolg

voorkomen of anders aangepakt kunnen worden.

11.1

Met het doel van een "substantiële reductie van het aantal vuurwerkslachtoffers en ordeverstoringen" voorop, wordt nu met partners gewerkt aan het vaststellen van concrete, reële doelstellingen – met de maatregelen om deze doelstellingen te behalen – om deze substantiële reductie te behalen op het terrein van aanpak bezit illegaal vuurwerk, gebruik van legaal vuurwerk en openbare ordeverstoringen. Zoals de OVV ook in zijn rapport stelt, is onderzoek nodig dat is gericht op het vaststellen van effect van maatregelen in het licht van de doelstellingen. De cijfers die dit soort onderzoek genereert, passen bij de nieuwe aanpak.

7. Conclusies

Concluderend mag worden gesteld dat de afgelopen jaarwisseling minder incidenten te zien heeft gegeven dan in vorige jaarwisselingen en dat het geweld tegen politie, brandweer en ambulanciers fors is verminderd. Ook het letsel van feestvierders is dit jaar op basis van een eerste beeld van ziekenhuizen aanzienlijk minder.

5+10

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving

Contactpersoon
10.2.e [redacted]
Coördinerend beleidsadviseur
T
M [redacted]
[redacted]@minvenj.nl

Datum
8 januari 2018

verslag

Stafoverleg minister JenV met DGRR

Omschrijving	Overleg minister van JenV met DGRR
Vergaderdatum en -tijd	8 januari 2018, 11:00 - 12:00 uur
Vergaderplaats	Tobias Asserzaal
Aanwezig	Minister, PA, BSG, DGRR, pDGRR, StafDGRR, DCOM, DWJZ

1. Opening

Minister opent de vergadering en wenst een ieder een heel goed en mooi 2018.

2. Verslag

Verslag is akkoord..

3. Jaarwisseling

Bespreking aan de hand van enkele stukken over wat kan de minister verwachten de komende periode in relatie tot het informeren van de MR en TK. Er zijn dit jaar geen noemenswaardige actualiteiten. Voor de minister worden een aantal spreekpunten voorbereid t.b.v. de MR. Minister geeft aan een gedetailleerd overzicht te willen hebben en een impressie, o.a. in het licht van de werkbezoeken bij de brandweer en politie onlangs. Er wordt gesproken over de 'cijfers' en de wijze van communicatie mede naar aanleiding van het plan van aanpak dat op 18 december 2017 is aangekondigd. In het plan van aanpak is aangegeven om in het voorjaar te communiceren en een debat te voeren aan de hand van de brief. Ten aanzien van de cijfers wordt aangegeven dat om landelijke cijfers gaat welke (nog) niet regionaal zijn opgesplitst. Met het oog op mogelijke vragen wenst de minister proactief te communiceren. Er wordt afgesproken een korte procedurele brief op te stellen en spreekpunten voor te bereiden voor de MR. Voorts wordt gesproken over het gesprek van woensdag 10 januari a.s. met de staatssecretaris van I&W en de aanbevelingen uit het onderzoek van de OVV. Naar aanleiding van het rapport van de OVV wordt gesproken over de mogelijkheden van het verbieden van (knal)vuurwerk, certificering en opslag faciliteiten van vuurwerk. Er wordt gestreefd in maart een Plan van Aanpak aan de Kamer aan te bieden. Vervolgens zullen hier - naar verwachting - zowel politiek als maatschappelijke discussies over worden gevoerd. Ten aanzien van het verbieden van knalvuurwerk: het betreft gezamenlijke problematiek van beide departementen: IenW en JenV. Minister vraagt naar de mogelijkheden voor een verbod op knalvuurwerk. Onderwerp wordt voor een volgend Stafoverleg geagendeerd.

buiten reikwijdte

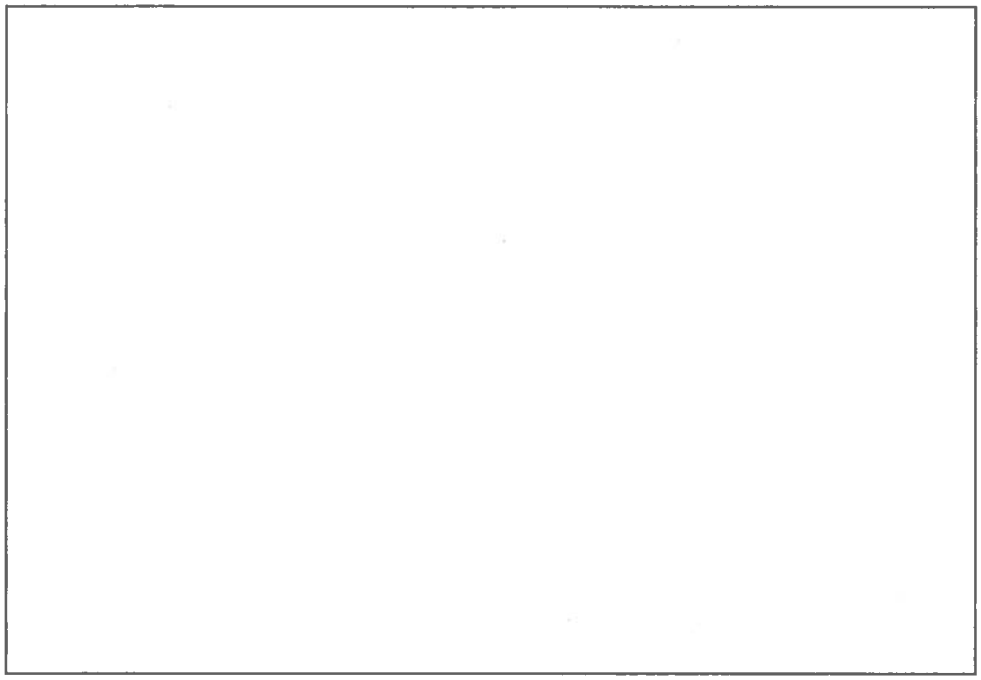

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving

Datum
8 januari 2018

Ministerie van Veiligheid en Justitie

Projectnaam

agenda

Opdrachtgeversoverleg 'opgavegerichte aanpak' jaarwisselingsproblematiek

Omschrijving	Opdrachtgeversoverleg
Vergaderdatum en -tijd	10 januari 2018, 11.00 - 11.30
Vergaderplaats	10.2.e
Aanwezig	DGRR, wnd. DG Pol,

1. Kort beeld actualiteit

- De minister heeft veel werkbezoeken afgelegd bij politie waarbij veelal nadrukkelijk de jaarwisselingsproblematiek aan de orde kwam (o.a. in Schilderswijk, waarbij hij door agenten is bijgepraat over een eigen onderzoek naar geweld tegen hulpverleners).
- Tijdens werkbezoek op Tweede Kerstdag heeft hij suggestie gedaan, die in de Telegraaf terugkwam, om vernietigingskosten illegaal vuurwerk te verhalen (à la 'civiele claim') op bezitters. Dit punt is ook geagendeerd voor voorbereiding eerstkomende Overlegvergadering).
- 'Rustig' verlopen jaarwisseling, ook in de media.
- De minister is goed geïnformeerd geweest door politie en OM over het verloop. Beiden hebben de crux van de rapportage middels persberichten openbaar gemaakt (net zoals brandweer en ambulancezorg).

11.1

2. Mijlpaal: 'januaribrief' Tweede Kamer

Naar aanleiding van de keuze van de minister tijdens het stafoverleg DGRR afgelopen maandag voor een brief via de MR om de TK te informeren over het verloop van de jaarwisseling heb ik bijgevoegd concept opgesteld. Woensdag gebruik ik voor afstemming met alle actoren, zodat deze donderdag de lijn in kan en brief met

aanbiedingsformulier MR vrijdag kan worden verzonden t.b.v. MR 19 januari.

3. **Mijlpaal: nieuwe, landelijke aanpak jaarwisselingsproblematiek**
In het afgelopen opdrachtgeversoverleg vlak voor Kerst heb ik jullie geïnformeerd dat ik mij zou toeleggen op het formuleren van doelstellingen om een meerjarige nieuwe, landelijke aanpak inhoud te geven.

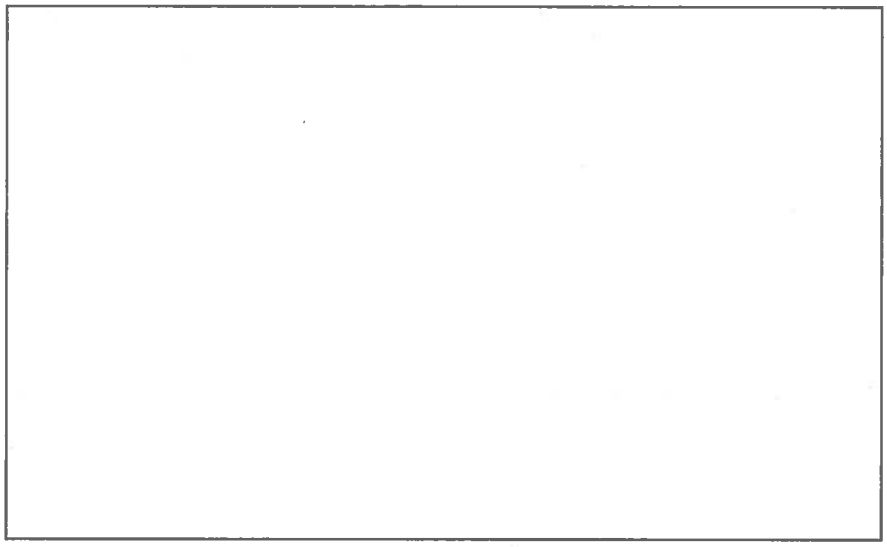

11.1

4. **Kamervragen Den Boer**

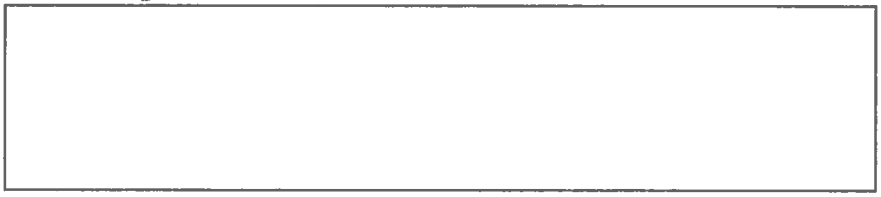

5. **Vuurwerkverbod**
Ten aanzien van het vuurwerkverbod staat het overleg met staatssecretaris Van Veldhoven centraal. Ik voeg de voorbereidende nota hiervoor nog toe.

6. **Diversen**

9

Ministerie van Veiligheid en Justitie

Minister van Justitie en Veiligheid

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
project opgavegerichte
aanpak jaarwisseling

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

Telefoon 10.2.e

Datum
2 november 2017

Ons kenmerk

nota

Voorbereiding gesprek staatssecretaris Van Veldhoven op 10 januari 2018 over vuurwerkverbod

1. Doel nota

Ter voorbereiding op uw overleg met staatssecretaris Van Veldhoven van IenW op 10 januari, 12.45 - 13.30 uur. Een eerder versie van deze nota kreeg u t.b.v. het stafoverleg DGRR op maandag 8 januari jl. In deze nota zijn de uitkomsten van de overleggen die dag verwerkt.

2. Aanwezigheid

JenV: minister JenV, DGRR, DG Pol, programmamanager jaarwisseling
IenW: staatssecretaris IenW, DG MI, senior beleidsmedewerker

10.2.e

3. Aanleiding

Op 10 januari spreekt u met staatssecretaris Van Veldhoven. Samen met haar bent u verantwoordelijk voor de vuurwerkproblematiek: u voor de aanpak van illegaal (gebruik van) vuurwerk en staatssecretaris Van Veldhoven voor de handel in legaal vuurwerk en de bescherming van de consument.

Belangrijkste gesprekspunt is de uitvoering van de aanbeveling van de OVV voor een verbod op al het knalvuurwerk. Eventueel kunt u nog de rapportage over het verloop van de jaarwisseling voor de MR en de TK bespreken.

4. Vuurwerkverbod

4.1. Alternatieven

De eerste aanbeveling van de OVV, gericht aan u beiden, is om "vuurwerk dat in de praktijk de grootste inbreuk maakt op de veiligheid doordat het zorgt voor letsel (vuurpijlen) en overlast (knalvuurwerk)" te verbieden.

11.1

11.1

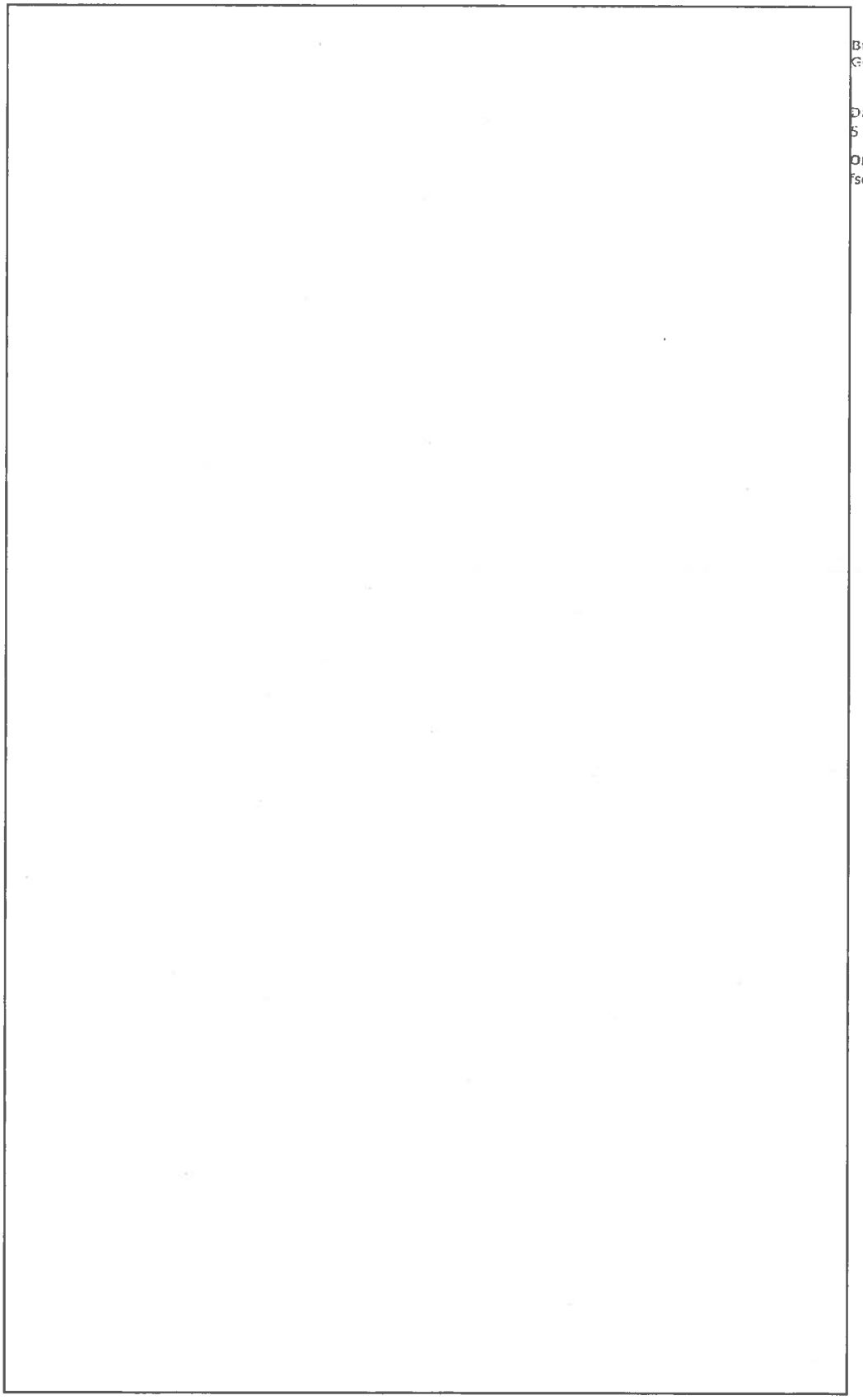

Bureau Secretaris-
Generaal

Datum
5 oktober 2016

Ons kenmerk
fsdf

11.1

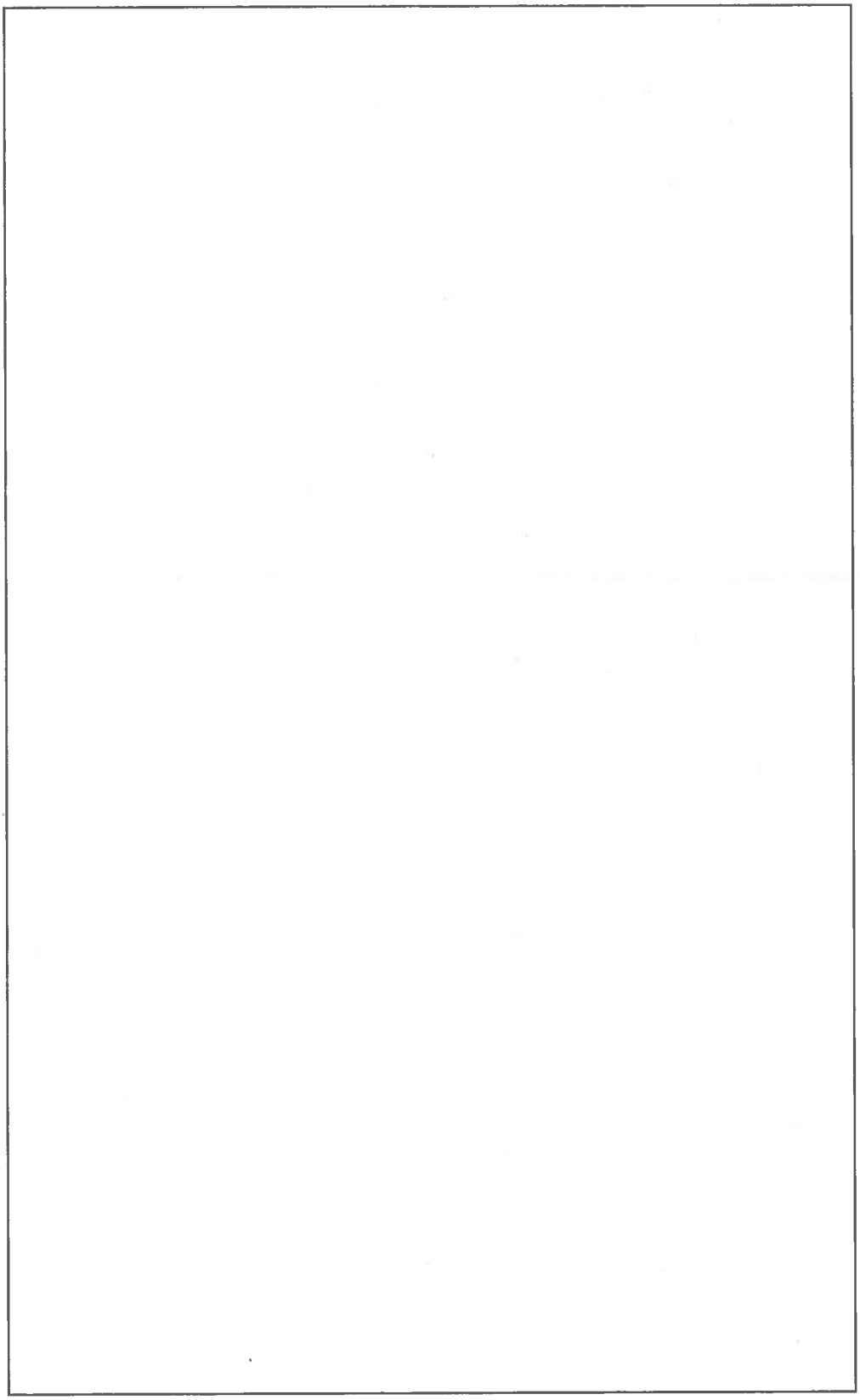

Bureau Secretaris-Generaal

Datum
5 oktober 2016

Ons kenmerk
fsdf

11.1

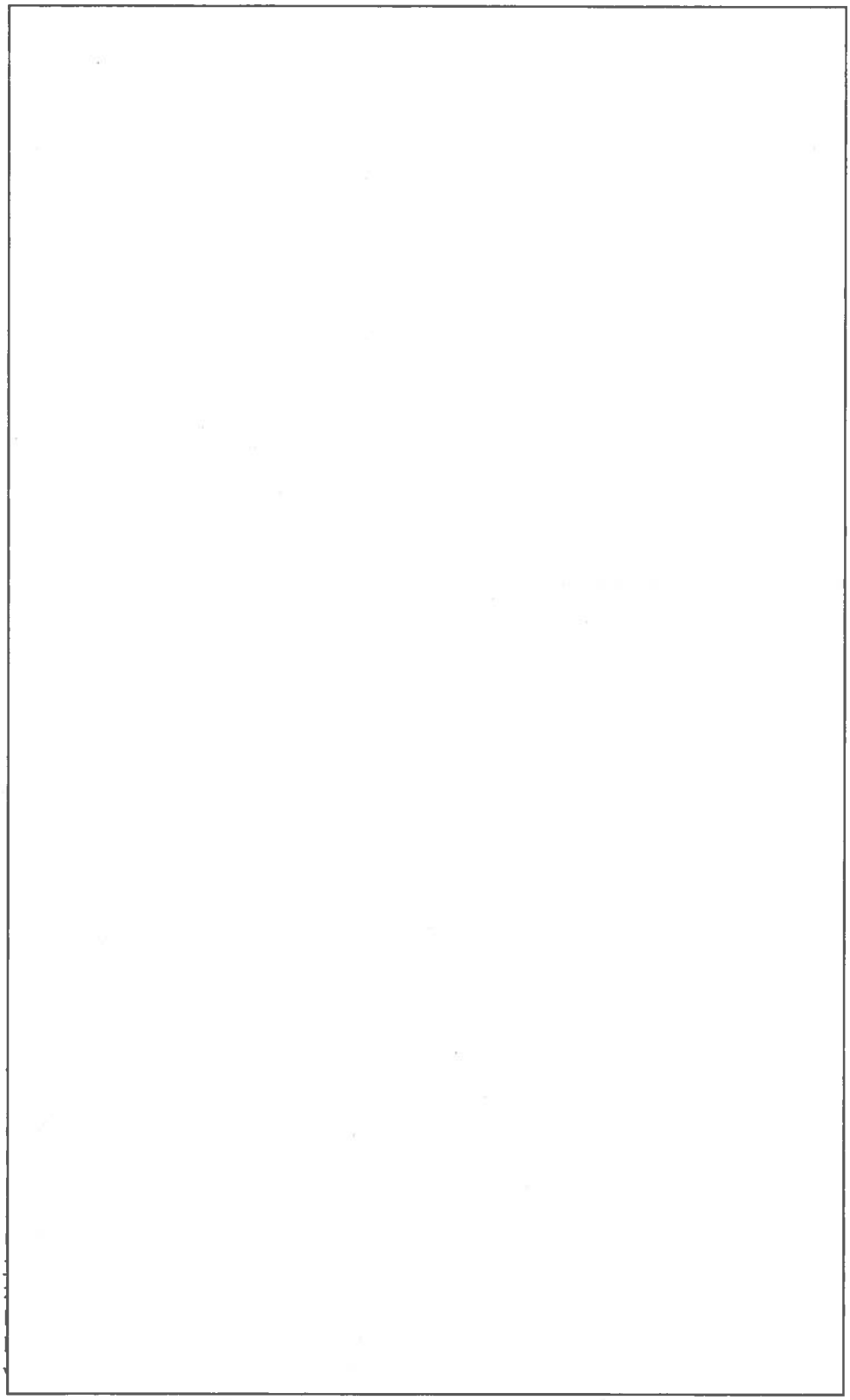

Bureau Secretaris-Generaal

Datum
5 oktober 2016

Ons kenmerk
fsdf

11.1

Bureau Secretaris-Generaal

Datum
5 oktober 2016

Ons kenmerk
fsdf

12

Ministerie van Veiligheid en Justitie

Aan DGRR

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
project opgavegerichte
aanpak jaarwisseling

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

Telefoon

Datum
2 november 2017

Ons kenmerk

nota

Overleg Roald Laperre over vuurwerkverbod
Maandag 22 januari, 8.15 (telefonisch)

10.2.e

1. Inleiding

In deze nota met bijlagen voorzie ik je van gesprekspunten en informatie t.b.v. het telefonisch overleg maandag 22 januari, 8.15 met Roald Laperre. Dit overleg is op jouw verzoek gepland naar aanleiding van het overleg tussen minister Grapperhaus en staatssecretaris Van Veldhoven op 10 januari. Later die ochtend is er stafoverleg met Minister Grapperhaus. Ik heb het vuurwerkverbod in dat overleg geagendeerd om je de gelegenheid te geven de minister te informeren over uitkomsten van je gesprek met Roald Laperre en aan de hand daarvan te bespreken wat de minister wenst t.a.v. de voorbereiding van de bespreking in de Ministerraad.

Bijgevoegd zijn: 1) concept 'two-pager' voor de MR en 2) overzicht scenario's.

2. Gesprekspunten overleg Roald Laperre

11.1

11.1

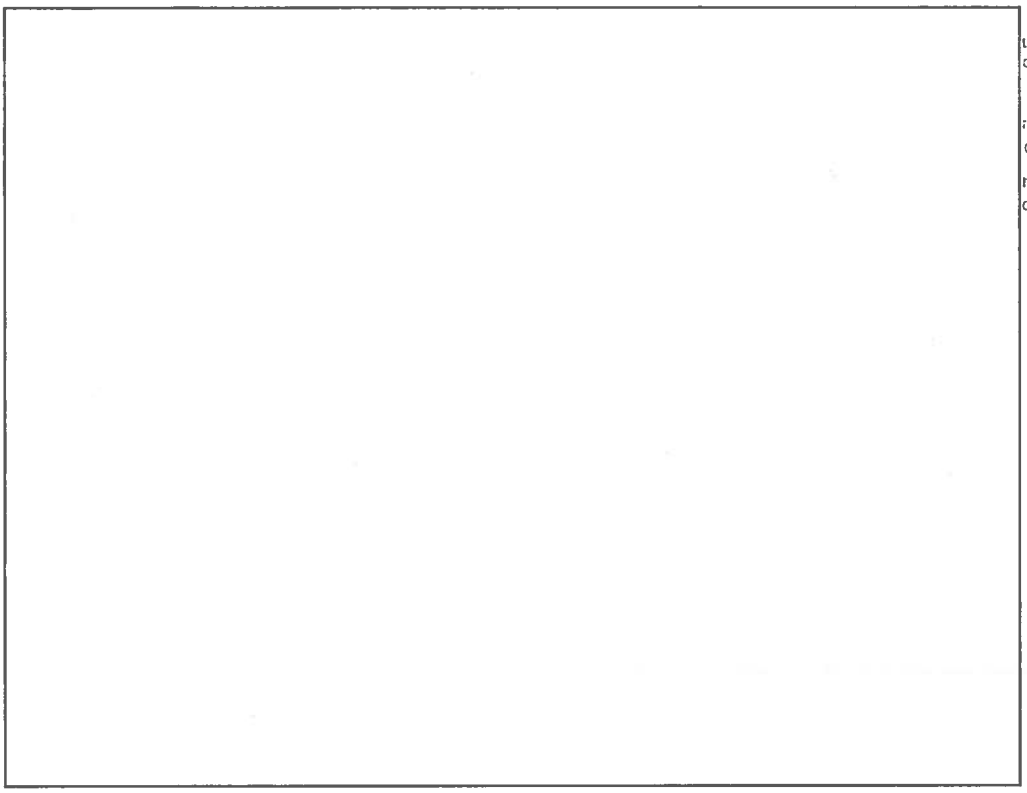

ureau Secretaris-
eneraal

:atum
oktober 2016

ns kenmerk
df

3. Stafoverleg DGRR – minister

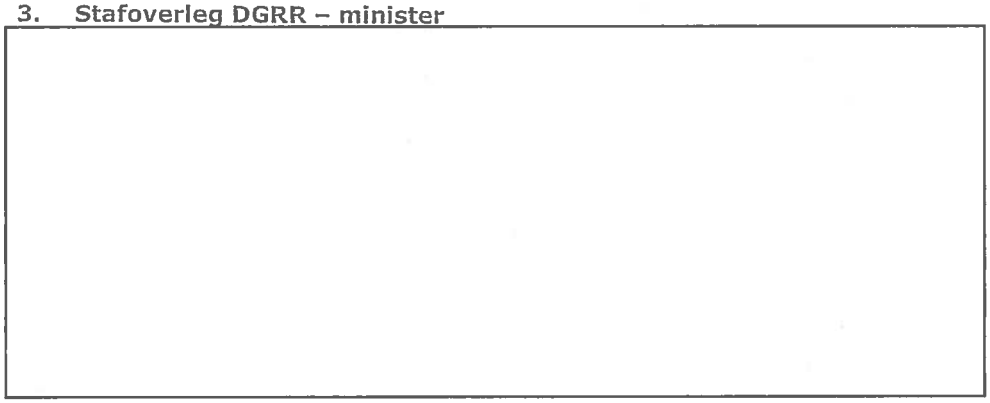

LANDELIJK OVERLEG VEILIGHEID EN POLITIE

Vergadering 5 februari 2018

Betreft aanbeveling OVV voor een verbod op vuurpijlen en knalvuurwerk
Agendapunt nummer; invullen door secretaris
Bijlagen aantal; nummering en naam

☐ Ter informatie

☒ Ter bespreking

☒ Ter besluitvorming

Aan de leden van de vergadering wordt gevraagd

1. De wenselijkheid van (varianten op) een landelijk verbod op vuurpijlen en alle knalvuurwerk (zoals aanbevolen door de OVV) te bespreken.

2. Indien het kabinet besluit tot een landelijk verbod, te besluiten dat een analyse van inhoud en impact van een dergelijk verbod wordt uitgevoerd.

Aanleiding

De aanleiding voor een landelijk verbod van knalvuurwerk is de aanbeveling van de OVV in zijn rapport "Veiligheidsrisico's Jaarwisseling"van 1 december: "1. Verbied vuurwerk dat in de praktijk de grootste inbreuk maakt op de veiligheid doordat het zorgt voor letsel (vuurpijlen) en overlast (knalvuurwerk)". Overigens leren de cijfers dat legaal knalvuurwerk - naast de primaire oorzaak van overlast - verantwoordelijk is geweest voor 40 % van vuurwerkgerelateerd letsel tijdens de afgelopen jaarwisseling.

Toelichting

Een centraal punt in de discussie over maatregelen in het kader van de jaarwisselingsproblematiek is een vuurwerkverbod. Vorig jaar is deze discussie aangewakkerd door de politie met een conferentie waarin de gevaarzetting van (met name knal)vuurwerk veel belangstelling heeft gekregen en net als bijval voor een landelijk verbod op knalvuurwerk. Het OVV-rapport noemt als eerste aanbeveling voor "het substantieel verminderen van vuurwerkgerelateerd letsel en van verstoringen van de openbare orde" het verbod "vuurwerk dat in de praktijk de grootste inbreuk maakt op de veiligheid doordat het zorgt voor letsel (vuurpijlen) en overlast (knalvuurwerk)".

Ook de letselcijfers van de afgelopen jaarwisseling laten zien dat legaal knalvuurwerk verantwoordelijk was voor bijna 40 % van het totaal aantal vuurwerkslachtoffers, zo'n 120 personen. En dit aandeel was ongeveer even groot als de vorige jaarwisseling. Dit vuurwerk is ook de grootste oorzaak van overlast in de openbare ruimte en van schade: dit vuurwerk wordt bv. uit de hand gegooid naar passerende fietsers en gebruikt om afvalbakken op te blazen. Bovendien wordt legaal knalvuurwerk meer dan andere vuurwerk afgestoken buiten de officiële afsteektijden. In enquêtes geven burgers aan dat van dit vuurwerk het meeste last te hebben. Knalvuurwerk wordt tijdens de

jaarwisseling ook gebruikt om politie en hulpverleners mee te 'bekogelen'. Dan is er geen sprake meer van overlast, maar van echte gevaarzetting. Gevaarzetting die ertoe kan leiden dat hulpverleners hun werk niet meer naar behoren kunnen doen. Als belangrijkste oorzaak voor overlast en gevaarzetting zorgt knalvuurwerk (legaal en illegaal) voor de meeste onveiligheidsgevoelens tijdens de jaarwisseling.

Indien het kabinet besluit tot een verbod op knalvuurwerk, zal een analyse worden uitgevoerd naar inhoud en impact van een dergelijk verbod: de definitie van (categorieën) vuurwerk die worden verboden, de consequenties voor de handhaving en inzet van diverse partijen, de hiervoor benodigde middelen, etc.

11.1

Vervolg

De minister heeft een nieuwe landelijk aanpak van de jaarwisselingsproblematiek aangekondigd, die tevens een reactie is op de conclusies en aanbevelingen van de OVV. Deze aanpak zal toezien op bestaande en nieuwe maatregelen die door de landelijke partijen genomen worden met focus op het beoogde maatschappelijke effect. Daarbij wordt de lokale verantwoordelijkheid voor de lokale inzet in ogenschouw genomen. De aanpak wordt met alle partijen uitgewerkt en geagendeerd in het Strategisch Beraad Veiligheid.

Uitwerking van een mogelijk vuurwerkverbod zal onderdeel zijn van de nieuwe landelijke aanpak. Het eventuele traject om te komen tot een vuurwerkverbod zal geagendeerd worden in het LOVP. Vervolgagendering is afhankelijk van besluitvorming ter vergadering en in het kabinet.

STRATEGISCH BERAAD VEILIGHEID / 5 februari 2018 / Steering Note

Betreft:	nieuwe, landelijke aanpak jaarwisselingsproblematiek
Agendapunt:	4
Bijlagen:	1. Rapport OVV "Veiligheidsrisico's jaarwisseling"; 2. Conceptschema landelijke aanpak

☐ **Ter informatie**

☒ Ter bespreking

☐ **Ter beslissing**

Aan de leden van de vergadering wordt gevraagd:

1. Hun standpunt kenbaar te maken ten aanzien van het voornemen om gezamenlijk doelstellingen en maatregelen te formuleren in reactie op de conclusies en aanbevelingen van de OVV in het rapport "Veiligheidsrisico's jaarwisseling".

2. Deze gezamenlijke aanpak de vorm te geven van een bondig schematisch overzicht ten behoeve van voortgangsmonitoring door het SBV.

3. Hun standpunt kenbaar te maken over de wenselijkheid van een verbod op vuurpijlen en knalvuurwerk (cf. aanbeveling OVV), een enkel verbod op knalvuurwerk of een verbod op 'werpbaar' knalvuurwerk.

Spreekpunten voor de minister van JenV

11.1

Aanleiding

Het OVV-rapport "Veiligheidsrisico's jaarwisseling" met aanbevelingen aan minister van JenV, staatssecretaris IenW en gemeenten om de veiligheid van de jaarwisseling te vergroten.

Toelichting

Het SBV is als overleg bij uitstek geschikt om de follow-up ten aanzien van de conclusies en aanbevelingen van de OVV met betrekking tot de jaarwisseling te bespreken en te monitoren. De aanbevelingen richten zich immers tot de deelnemers aan dit overleg (met uitzondering van IenM).

In de afgelopen jaren zijn verschillende maatregelen genomen om de veiligheidsrisico's van de jaarwisseling te verminderen. Deels landelijk, zoals publiekscampagnes, afspraken met de branche over het geven voorlichting over veilig afsteken van vuurwerk, verboden van categorieën vuurwerk en (in 2017) een project bij de politie om afnemers van illegaal vuurwerk via webshops te traceren en te bezoeken. Lokaal hebben gemeenten ook veel maatregelen genomen om openbare orde verstoringen te voorkomen en om alternatieven te bieden voor het afsteken van vuurwerk, zoals toepassing bestuurlijke maatregelen, een integrale aanpak op wijkniveau, vuurwerkvrije zones en vuurwerkshows.

Het resultaat is een gestaag dalende lijn van letsel en schade, maar – zo constateerde de OVV – zonder significante gevolgen. De OVV concludeert dat een samenhangende, meer jarige aanpak met meer onderzoek nodig is om letsel en schade significant terug te brengen. Zo'n aanpak vraagt om heldere doelstellingen en maatregelen die direct bijdragen aan het behalen van deze doelstellingen. Dit is bovendien noodzakelijk voor het kunnen uitvoeren van onderzoek naar effect van maatregelen.

Bijgevoegd schema biedt een overzicht van doelstellingen en maatregelen. Het is 'work in progress' (zie planning hieronder). In de uitwerking van het schema is het mogelijk om de doelstellingen te voorzien van een goede toelichting en een reëel tijdpad en bij de maatregelen aan te geven wie bijvoorbeeld de verantwoordelijke actor is en welke planning bij de maatregel past.

Standpunt VNG of Veiligheidsberaad

11.1

Vervolg

Planning:
Februari: met VNG, Bureau Regioburgemeesters, IenM, politie, ILT en OM formuleren van doelstellingen en benoemen van maatregelen om de veiligheid van de jaarwisseling op landelijk niveau te vergroten als nieuw, landelijk Plan van Aanpak

Maart: voorbereiding brief aan de Tweede Kamer over de gemeenschappelijke reactie op de conclusies en aanbevelingen van de OVV
16 april: besluitvorming landelijk Plan van Aanpak in SBV
Ca. 20 april: verzending aan Tweede Kamer.

24

Ministerie van Veiligheid en Justitie

Minister van Justitie en Veiligheid

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
project opgavegerichte
aanpak jaarwisseling

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

10.2.e Telefoon

Datum

Ons kenmerk

nota

Voorbereiding bespreking vuurwerkverbod in MR 9 februari

1. Doel nota

Ter informatie van de Minister van JenV.

2. Aanleiding om u nu te informeren

De planning van IenW is nog steeds om in de MR aan de hand van een gezamenlijke notitie te spreken over de reactie op de aanbeveling van de OVV om tot een verbod op vuurpijlen en knalvuurwerk te komen. Het concept van deze gezamenlijke notitie ligt nu voor en vandaag spreekt u in SBV en LOVP o.a. over een vuurwerkverbod teneinde de mening van gemeenten te vernemen. In deze notitie zet ik voor u de belangrijkste punten voor de voorbereiding op de bespreking in de MR van 9 februari op een rij.

3. De 'two-pager' voor de MR van 9 februari (bijgevoegd)

11.1

4. Stand in de discussie over een vuurwerkverbod

Bureau Secretaris-Generaal

Datum
5 oktober 2016

Ons kenmerk
fsdf

11.1

5. Planning in de voorbereiding op de bespreking in de MR van 9 februari

Handtekening bewindspersoon

Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat

10.2.e

Rijksoverheid

Aanbiedingsformulier voor Ministerraad

Aanbieding

Van 1 *	Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat
Van 2	Minister van Justitie en Veiligheid
Mede namens 1	Selecteer
Mede namens 2	N.v.t.
Mede namens 3	N.v.t.
Type voorstel *	Notitie

Titel en inhoud

Titel *	Two-pager OVV rapport veiligheidsrisico's jaarwisseling, Uitwerking maatregegelen, Ministerraad
Inhoud en doelstelling van het voorstel *	De two-pager is opgesteld ter ondersteuning in de discussie over voor te nemen maatregelen in reactie op het OVV rapport, met name de OVV aanbeveling rond het verbieden van knalvuurwerk en vuurpijlen. De jaarwisseling en het gebruik van vuurwerk zorgt opeenvolgende jaren voor veel overlast, schade en letsel. De OVV noemt in zijn rapport van 1 december vorig jaar "de viering van oud en nieuw op veel plaatsen in Nederland het onveiligste feest van het jaar" (blz. 56). De OVV doet daarbij aanbevelingen rond substantiële vermindering van vuurwerk gerelateerd letsel en verstoring van de openbare orde.
Voorgesteld besluit *	Anders nl.
Eigen formulering	Kennisnemen van de notitie, uitspraak doen of de geschetste problematiek wordt gedeeld en een afspraak maken over noodzakelijke maatregelen die dit kabinet nog kan en wil nemen.

Behandeltraject

Datum aanbieding *	07-feb-2018
Kenmerk *	IENM/BSK-2018/27278
Hamerstuk *	☐ Ja ☒ Nee
Voorgaande behandeling *	☐ Ja ☒ Nee

Gevolgen en juridisch kader

Gevolgen rijksbegroting *	☐ Ja	☒ Nee		
Gevolgen apparaatsuitgaven *	☐ Ja	☒ Nee		
Gevolgen voor regeldruk *	☐ Ja	☒ Nee		
Overeenstemming met JenV inzake wetgevingstoets en effectenanalyse *	☐ Ja	☐ Nee, met bijlage	☐ Nee, zonder bijlage	☒ N.v.t.
Overeenstemming met JenV inzake fouten- en misbruiksignalering *	☐ Ja	☐ Nee, met bijlage	☐ Nee, zonder bijlage	☒ N.v.t.
Aan EU Notificatie voldaan *	☐ Ja	☐ Nee	☒ N.v.t.	
Verplichting int. verdragen en/of Europese regelgeving *	☐ Ja	☒ Nee		

Interdepartementale afstemming

Overeenstemming BZK inzake beoordelingskader financiële/ bestuurlijke consequenties decentrale overheden en/of Caribisch Nederland *	☐ Ja	☐ Nee	☒ N.v.t.
Overeenstemming Aruba, Curaçao en Sint Maarten *	☐ Ja	☐ Nee	☒ N.v.t.
Ambtelijk afgestemd *	☐ Ja	☐ Nee	☒ N.v.t.
Overeenstemming bereikt op ambtelijk niveau *	☒ Ja	☐ Nee	☐ N.v.t.

Overeenstemming bereikt met

☒ AZ	☐ BZK	☐ EZK	☒ I&W	☐ SZW	☐ VWS	☐ LNV
☐ BZ	☐ Def	☐ Fin	☐ OCW	☒ JenV	☐ BH&OS	

Omschrijving geschilpunten

Contactpersonen

	Contactpersoon 1	Contactpersoon 2
Naam *		
Afdeling *	IenW/DGMI/dVenR	JenV/DD/DVB
Telefoonnummer *		
E-mailadres *	@minienm.nl	@minvenj.nl

10.2.e

OVV rapport veiligheidsrisico's jaarwisseling, Uitwerking maatregelen, Ministerraad

1. Problematiek

De jaarwisseling en het gebruik van vuurwerk zorgt al jaren voor veel overlast, schade en letsel. De OVV noemt in zijn rapport 'Veiligheidsrisico's jaarwisseling' van 1 december vorig jaar "de viering van oud en nieuw op veel plaatsen in Nederland het onveiligste feest van het jaar" (blz. 56). De OVV doet daarbij aanbevelingen voor substantiële vermindering van vuurwerk gerelateerd letsel en verstoring van de openbare orde.

2. Toelichting

De OVV maakt in zijn rapport duidelijk dat er voor het Ministerie van Justitie en Veiligheid en het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat een gezamenlijk beleidsdoel ligt: een substantiële reductie van persoonlijk letsel en openbare orde. Dat vraagt om een samenhangende, meerjarige aanpak, waarbij een belangrijke rol voor politie, OM, ILT, gemeenten en vuurwerkbranche is weggelegd.

Actueel is de aanbeveling van de OVV voor een verbod op vuurpijlen vanwege het letsel en een verbod op knalvuurwerk vanwege de overlast. [redacted] 11.1

[redacted] Knalvuurwerk zorgt voor letsel, veel overlast, gevaarzetting voor politie en hulpverleners en gevoelens van onveiligheid onder grote groepen van de samenleving. Vuurpijlen dragen opeenvolgende jaren bij aan circa 15% van het totale letselpercentage ten gevolge van vuurwerk. Veelal wordt dit veroorzaakt door instabiliteit van het vuurwerk vanwege weersomstandigheden of onjuist gebruik, maar ook door oneigenlijk gebruik richting omstanders.

De vuurwerkbranche heeft in haar brief van 31 januari jl. aan de staatssecretaris IenW kenbaar gemaakt geen noodzaak te zien in een verbod op knalvuurwerk. Zij zijn van mening dat een verbod op knalvuurwerk de deur open zet naar meer illegaal knalvuurwerk. Zeker gezien dit in de ons omringende landen niet verboden is en veel consumenten daar vuurwerk kopen. Ten aanzien van vuurpijlen is de vuurwerkbranche van mening dat men de komende jaren wil inzetten op het uitsluiten van de zware vuurpijlen door de Nederlandse regelgeving te harmoniseren met Duitsland.
Voor de branche betekent een eventueel verbod op knalvuurwerk en vuurpijlen op basis van de huidige verkoopcijfers een omzetdaling van circa 15% (8% knalvuurwerk en 7% vuurpijlen). [redacted] 11.1

Het RIVM heeft op verzoek van IenW eveneens een visie gegeven op het OVV rapport. In haar briefrapport van 31 januari jl. adviseert het RIVM ten aanzien van de problematiek rond knalvuurwerk dat vanuit het oogpunt van het reduceren van letsel, vooral losse artikelen als rotjes, kanonslagen en single shots in aanmerking komen voor een verbod. 18% van het letsel wordt door dit type knalvuurwerk veroorzaakt. Voor wat betreft vuurpijlen stelt het RIVM dat een verbod op alleen vuurpijlen niet voor de hand ligt, aangezien ook andere artikelen binnen de groep van siervuurwerk letsel veroorzaken. Het RIVM pleit hierbij voor meer inzicht in de relatie tussen het type vuurwerk en letsel om beperkende maatregelen te nemen.

3. Scenario's en voorgestelde oplossingsrichting

[redacted] 11.1

Knalvuurwerk

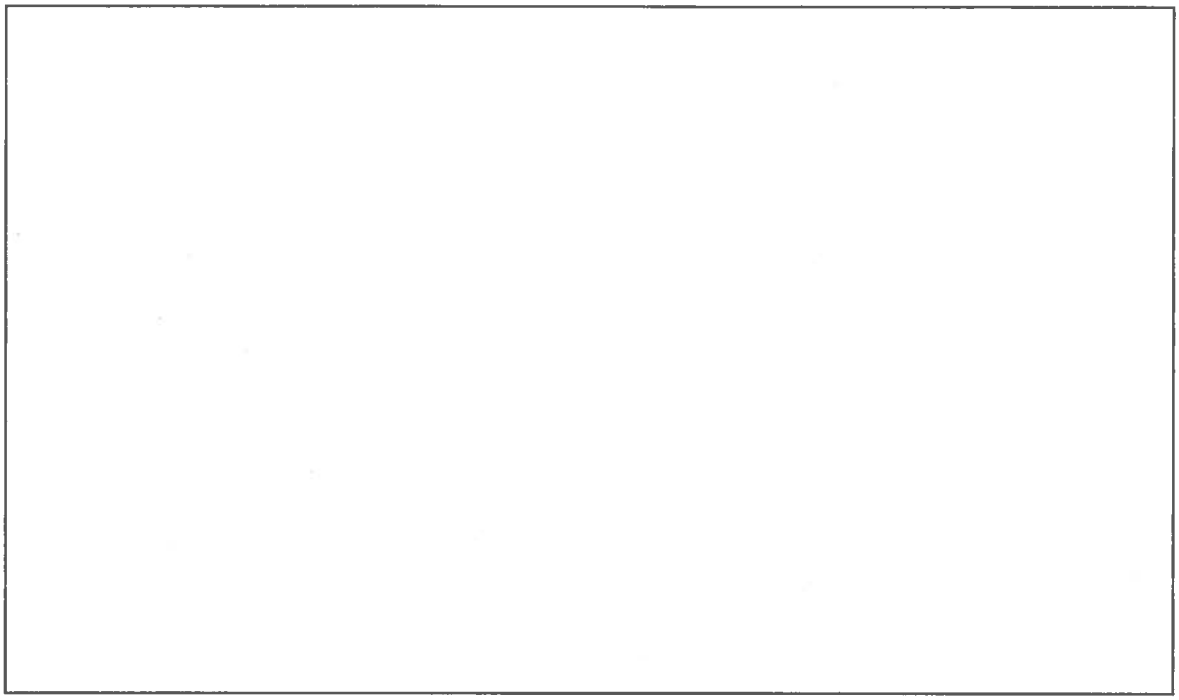

11.1

Vuurpijlen

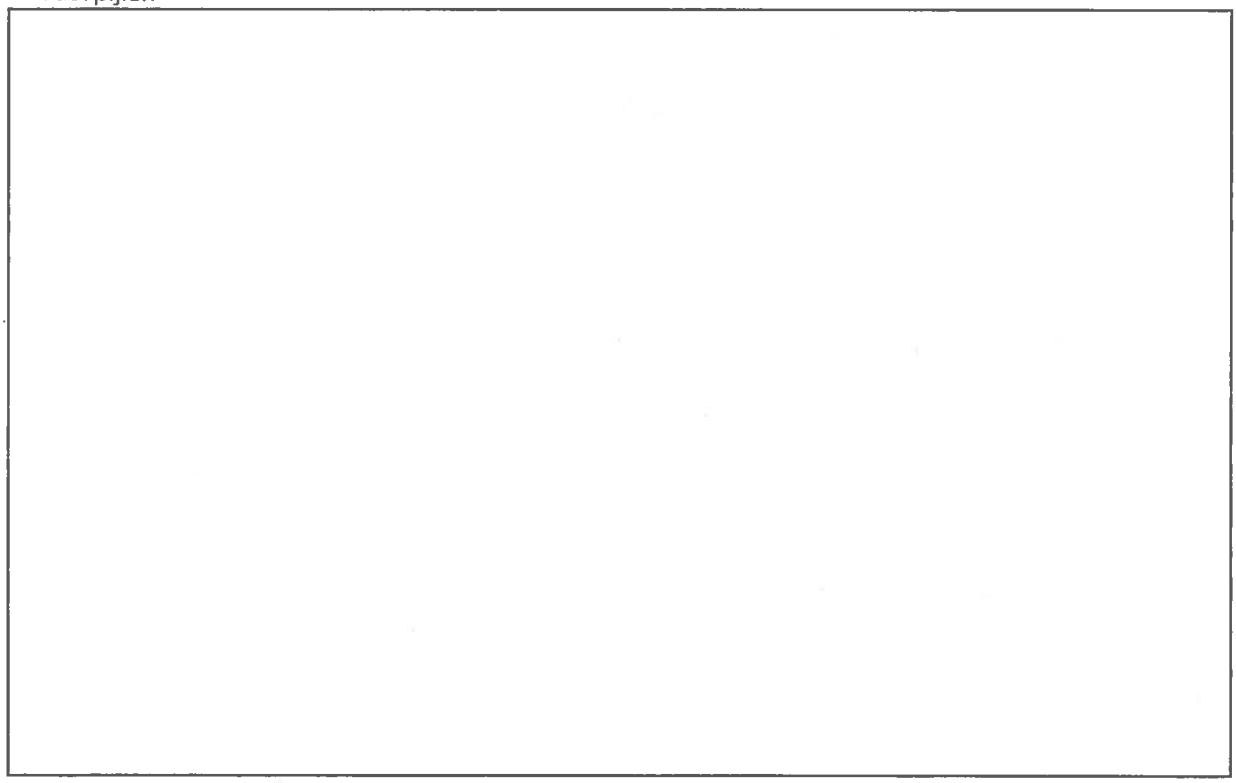

4. Overige aanbevelingen OVV

Hoogachtend,

11.1

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,
S. van Veldhoven - Van der Meer

DE MINISTER VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID,
F. Grapperhaus

Geachte Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat en
geachte Minister van Veiligheid en Justitie,

Mede op verzoek van de Directeur-Generaal, de heer Lapperre, geven wij graag ons commentaar op de bevindingen en aanbevelingen uit het rapport Veiligheidsrisico's Jaarwisseling van de Onderzoeksraad voor Veiligheid.

Na enkele jaren waarin diverse maatregelen met betrekking tot legaal vuurwerk zijn getroffen zien we dat, ook weer in de afgelopen jaarwisseling, deze maatregelen steeds meer effect hebben: letsel, schade en overlast nemen duidelijk af.

Daarnaast hebben wij een voorstel gedaan om de single shots opnieuw te definiëren en vast te legen in het RACT, waardoor het beeld in de komende jaren verder zal verbeteren.

Tevens ligt er een voorstel van onze kant te komen tot een erkenningsregeling voor vuurwerkimporteurs. En hebben wij een concept gepresenteerd om detaillisten die vuurwerk verkopen te certificeren om zodoende de consument beter voor te lichten over het correcte gebruik van vuurwerk en te wijzen op het dragen van de vuurwerkbril, de juiste kleding etc. Uit onderzoek is gebleken dat 61% van de 10-18 jarigen nog geen vuurwerkbril draagt. Er valt dus nog veel te winnen!

Om verder gevolg te geven aan de oproep van de OvV zullen de leden van de BPN in dit jaar bij alle vuurwerkbestellingen gratis vuurwerkbrillen verstrekken.

Ten aanzien van de aanbeveling van de OvV om knalvuurwerk en vuurpijlen te verbieden zijn wij duidelijk terughoudend. Aangezien wij van mening zijn, en de OvV met ons, dat legaal knalvuurwerk geen letsel veroorzaakt zien wij de noodzaak van een verbod op knalvuurwerk niet. Ons legale knalvuurwerk is al beperkt tot max. 120 decibel. Tevens willen wij erop wijzen dat een verbod van dit relatief onschuldige vuurwerk de deur voor illegaal knalvuurwerk wijd open zet. Illegaal vuurwerk dat immers juist de grote veroorzaker is van zwaar letsel, veel schade en overlast. Hier zou overigens de eerder genoemde aanpassing van de single shots ook positief werken. Daarnaast moeten wij ons realiseren dat de ons omringende landen zeker niet van plan zijn het knalvuurwerk te verbieden. 20 tot 30% van het in Nederland afgestoken vuurwerk wordt in Duitsland en België gekocht.

Ten aanzien van vuurpijlen zouden wij in de komende jaren de zware vuurpijlen willen uitsluiten door de Nederlandse regelgeving te harmoniseren met Duitsland. Hetgeen betekent dat een vuurpijl in plaats van 40 gram slechts nog 20 gram kruit mag bevatten, dit met een maximum van 1 gram burst.

Wat betreft de aanmerkingen van de OvV ten aanzien van de kwaliteit van het vuurwerk kunnen wij het volgende melden. Er is vanuit de branche een commissie van deskundigen gevormd die in samenwerking met de inspectie IL&T onderzoek gaat doen naar de oorzaken van de constateringen van deze inspectie. Een afkeurpercentage van het op risico geselecteerde vuurwerk van 22% is ook voor de branche onaanvaardbaar. Te meer omdat in opdracht van elke importeur dit vuurwerk getest wordt door een notified body, een door overheden gecertificeerd orgaan. Als deze notified body deze testen uitvoert en er worden afwijkingen geconstateerd, worden deze partijen niet verscheept. Ondank deze testen zien we bij controle door de IL&T toch afwijkingen.
Om deze discrepantie uit de wereld te helpen zal de commissie en de IL&T diepgaand onderzoek instellen. Ook zal de commissie aan de importeurs informatie verstrekken risicoproducten technisch aan te passen waardoor het risico op afwijkingen zal afnemen. Hiervoor heeft de IL&T toegezegd informatie te willen delen over de gebreken die bij hun testen zijn gebleken.

Bovenstaande verdere regulering en verbetering van het legale vuurwerk alsmede verdere inspanning in campagnes zullen naar verwachting leiden tot een nog verder afnemen van aantallen letsel, schade en overlast.

De samenwerking van de sector met de overheid is op deze manier ook vastgelegd in de afgesloten Safety Deal.

De concrete plannen lichten we graag toe in een gesprek.

Hoogachtend,

10.2.e

Voorzitter BPN

29

Ministerie van Veiligheid en Justitie

Minister van Justitie en Veiligheid

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
project opgavegerichte
aanpak jaarwisseling

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

Telefoon

10.2.e

Datum

Ons kenmerk

nota

Bespreking eerste versie TK-brief aanpak jaarwisselingsproblematiek / reactie OVV-rapport

1. Doel nota

Begeleiding van de - ter bespreking - bijgevoegde notitie over en met de eerste versie van de brief aan de Tweede Kamer over de aanpak van de jaarwisselings-problematiek.

2. Aanleiding, gevraagde actie en advies

In de Ministerraad van 9 februari is afgesproken dat de brief aan de Tweede Kamer met de aanpak van de jaarwisselingsproblematiek / inhoudelijke reactie op het OVV-rapport "Veiligheidsrisico's jaarwisseling" eind maart aan de MR zou worden voorgelegd. In dat tijdpad is het van belang nu een eerste versie ter bespreking te hebben. In de bijgevoegde notitie zijn onder 3. de gesprekspunten benoemd.

3. Toelichting op het advies

In het strakke tijdpad voor de brief aan de Tweede Kamer over de jaarwisselingsproblematiek (verwoord onder 1. in de bijgevoegde notitie) is het van belang in dit stadium van u te vernemen of u met de opzet (vorm en inhoud) kunt instemmen.

4. Politieke en bestuurlijke context

11.1

5. Communicatie

Er zal door DCom met partners (IenW, politie, OM, VNG en G4) een woordvoeringslijn worden ontwikkeld.

6. Bijlagen

- notitie over en met de eerste versie van de tekst van de brief aan de Tweede Kamer over de aanpak jaarwisselingsproblematiek.

10.2.e
Programmamanager

Ministerie van Veiligheid en Justitie

Projectnaam:

agenda

Opdrachtgeversoverleg 'opgavegerichte aanpak' jaarwisselingsproblematiek

Omschrijving	Opdrachtgeversoverleg
Vergaderdatum en -tijd	Schriftelijk
Aanwezig	DGRR, wnd. DG Pol, [redacted] 10.2.e

Vanwege de aanwezigheid van Wim bij een werkbezoek van de minister een 'schriftelijk opdrachtgeversoverleg'. Het volgende opdrachtgeversoverleg staat gepland voor woensdag 28 maart. Dat zal ook het laatste opdrachtgeversoverleg zijn. Ik heb één expliciete vraag aan jullie onder 2!

1. **Kort beeld actualiteit**
   - Deze periode staat in het teken van de afronding van de landelijke aanpak en de bijbehorende brief aan de Tweede Kamer.

[redacted]

11.1

2. **Mijlpaal: landelijke aanpak jaarwisselingsproblematiek**

[redacted]

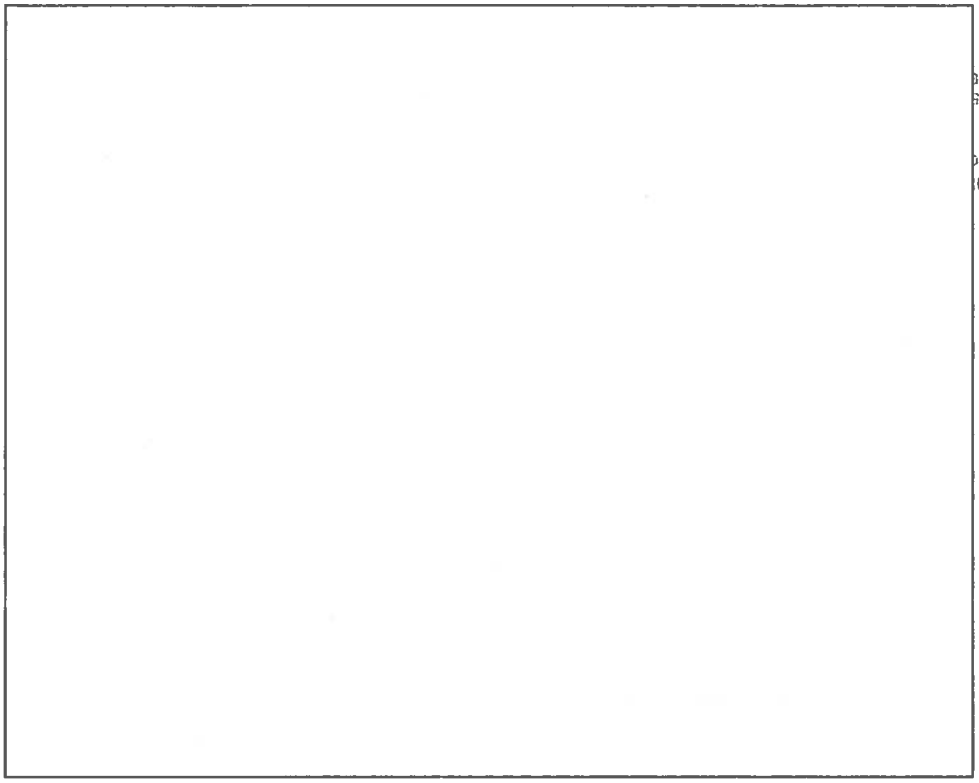

Bureau Secretaris-Generaal

Datum
30 augustus 2015

11.1

3. Mijlpaal: brief Tweede Kamer met landelijke aanpak

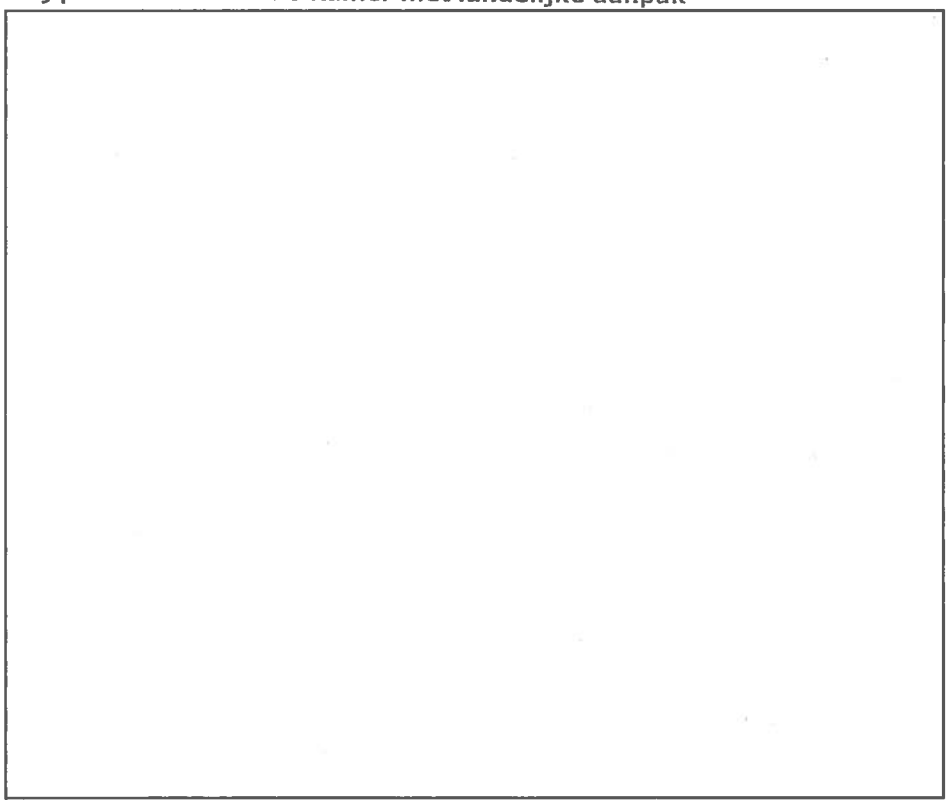

4. Mijlpaal: beantwoording Kamervragen Dik-Faber

5. Mijlpaal: beantwoording brief G4

6. Mijlpaal: afronding 'opgavegerichte aanpak jaarwisselingsproblematiek'

48

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving

Contactpersoon

10.2.e

Datum
26 april 2018

verslag

Stafoverleg minister van J en V - DGRR

Omschrijving	Stafoverleg minister van J en V - DGRR
Vergaderdatum en -tijd	24 april 2018, 11.15 - 12.15 uur
Aanwezig	MinJenV, PA, DBO, Comm, DGRR, pDGRR, stafDGRR

buiten reikwijdte

Jaarwisseling
Dossier vuurwerkverbod is het terrein van het ministerie van I en W. De VNG moet zich uitspreken over de landelijke afsteektijden. Op korte termijn moet helderheid komen over de definitieve standpunten. Op DG niveau vindt nader overleg plaats met I en W.

buiten reikwijdte

BIJLAGE BIJ DOSSIERAANTEKENING JAARWISSELINGSPROBLEMATIEK

JURIDISCHE BESCHOUWING LOKAAL VUURWERKVERBOD

1. Noodzaak wettelijke grondslag

- Een gemeentelijk afsteekverbod is reeds mogelijk op basis van de autonome verordeningsbevoegdheid. De uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (RvS) over de Hilversumse vuurwerkvrije zone bevestigt de juridische mogelijkheden van een afsteekverbod.

- Deze uitspraak van de RvS bevat elementen die een lokaal vuurwerkverbod in de APV voor de gehele gemeente in beginsel mogelijk maken. Een specifieke bepaling in de autonome verordening (art. 147 jo. 149 Gemeentewet) voldoet. Een gemeentelijke verordening mag volgens de Afdeling het Vuurwerkbesluit aanvullen: het Vuurwerkbesluit bevat geen regels over het aansteken van consumentenvuurwerk en is niet uitputtend bedoeld en een gemeentelijke regeling voor een vuurwerkvrije zone is daarmee ook niet in strijd (art. 121 Gemeentewet).

- De enige beperking die de RvS in deze zaak noemt t.a.v. het instellen van vuurwerkvrije zones betreft de volgende passage (r.o. 6.2): "Naar het oordeel van de Afdeling is het omzetverlies wat betreft de vuurwerkverkoop niet zodanig dat het college daaraan een doorslaggevend gewicht diende toe te kennen ten opzichte van de belangen die met het Aanwijzingsbesluit zijn gemoeid." In dat Aanwijzingsbesluit ging het om het voorkómen van gevaar en overlast voor winkelend en uitgaand publiek, bewoners en ondernemers in het aangewezen gebied.

- Uit de uitspraak van de RvS, de Gemeentewet en de Algemene wet bestuursrecht kan worden afgeleid dat: 1) de gemeenteraad de autonome bevoegdheid heeft om in de plaatselijke verordening regels te stellen ten behoeve van de openbare orde en leefbaarheid in de gemeente en het regelen van een afsteekverbod past hierbij; 2) Het belang van inkomstenderving / financieel verlies van de ondernemer moet worden betrokken in de beslissing en gemotiveerd (art. 3:4 lid 1 Awb jo. 3:46 Awb), maar het bevoegd gezag kan het belang van gevaar en overlast voor publiek, bewoners en ondernemers in het aangewezen gebied zwaarder laten wegen (in dat geval is er geen strijd met evenredigheidsbeginsel, art. 3:4 lid 2 Awb). De plaatselijke omstandigheden zijn daarbij relevant: hoe dichtbij zitten verkopers bij andere gemeenten en om hoeveel inkomstenderving gaat het. 3) Hierbij zal moeten worden meegewogen en gemotiveerd of een afsteekverbod voor de gehele gemeente, inclusief buitengebied en industriegebieden, noodzakelijk is om het doel (voorkomen gevaar/overlast publiek) te bereiken en niet onnodig zwaar is. De gemeenteraad zal bij het regelen van de bevoegdheid in de lokale verordening rekening moeten houden met de werking van een afsteekverbod op privéterreinen. Vanwege de zogenaamde 'ondergrens' moet toegelicht worden welk publiek belang met een afsteekverbod op privéterrein beschermd wordt (art. 149 Gemeentewet).

2. Plaats specifieke wettelijke grondslag

Oud en Nieuw 2017-2018

Landelijk beeld jaarwisseling 2017-2018 in Nederland

Auteur: Dienst Landelijke Informatie Organisatie (DLIO)

Versie: 2.0
Status: Definitief
Versie: 8 januari 2018
Rubricering: Openbaar

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3

2. Landelijk beeld 4
2.1. Algemeen landelijk beeld 4
2.2. Aantal gerelateerde gebeurtenissen tijdens de jaarwisseling 5
2.3. Aantal incidenten uitgesplitst naar categorie 5
2.4. Aantal aanhoudingen uitgesplitst naar categorie 7
2.5. Aantal geweldsincidenten tegen politie en werknemers met een publieke taak 8
2.6. Aard en aantal slachtoffers van GTPA en VPT geweld 9

Bijlage I Onderzoeksverantwoording 11
Doelstelling 11
Achtergrond werkwijze 11
Geweldsvoorvallen tegen politie en werknemers met een publieke taak 11

Bijlage II Categorieën op basis van maatschappelijke klassen BVH 13

Bijlage III Afkortingen 15

1. Inleiding

Ieder jaar is er rond de jaarwisseling sprake van een opeenstapeling van gebeurtenissen die de openbare orde en rechtsorde zwaar belasten. Het gaat om incidenten die zich kenmerken door vernieling, overlast, brandstichting, openlijke geweldpleging en geweld tegen hulpverleningsdiensten. Dit heeft een aanzienlijke politionele inzet tot gevolg.

Deze rapportage geeft landelijk inzicht en overzicht van de incidenten en aanhoudingen rond de jaarwisseling 2017-2018. Daarbij wordt ook specifiek een cijfermatig overzicht gegeven van geweld tegen politieambtenaren en werknemers met een publieke taak.

De opzet van dit rapport komt overeen met de opzet van het rapport van vorig jaar. In tabellen en grafieken zijn naast de cijfers van dit jaar, ook de aantallen opgenomen van de jaarwisseling van vorig jaar. De tijdsbepaling voor beide jaren is geijkt op de tijdsbepaling van 5 januari 08:00:00 uur. De cijfers over de vorige jaarwisseling kunnen in geringe mate afwijken van de cijfers opgenomen in het jaarwisselingsrapport van destijds. Dit komt door na-ijleffecten.

Alle gegevens in deze rapportage zijn ontleend aan de incidenten zoals deze in de Basisvoorziening Handhaving (BVH) zijn ingevoerd. De gebruikte categorieën zijn landelijk vastgesteld in overleg met de eenheden (voor meer informatie over deze categorieën, zie bijlage II).

2. Landelijk beeld

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van het aantal en de soort incidenten dat met de jaarwisseling 2017-2018 in de politiesystemen is geregistreerd. De gebruikte cijfers in dit rapport zijn geregistreerd in het tijdvak van 31 december 2017 00:00 uur tot en met één januari 2018 08:00 uur. In totaal gaat het dus om 32 uur. Paragraaf 2.1 geeft een algemeen landelijk beeld van de jaarwisseling 2017-2018. Paragraaf 2.2 geeft een overzicht van het aantal incidenten en aanhoudingen. Deze zijn in de paragrafen 2.3 en 2.4 uitgesplitst conform de categorieën op basis van de maatschappelijke klassen in BVH. Paragrafen 2.5 en 2.6 geven inzicht in het aantal en de aard van geweldsincidenten tegen de politie en medewerkers met een publieke taak.

2.1. Algemeen landelijk beeld

Minder incidenten
De oudejaarsnacht van 2017-2018 kende minder incidenten dan de jaarwisseling 2016-2017. Het aantal geregistreerde incidenten daalde met 19 procent ten opzichte van vorig jaar. Getalsmatig betrof de grootste daling het aantal vuurwerk gerelateerde incidenten. In deze categorie werden 899 minder incidenten dan vorig jaar geregistreerd. Verder was er een afname van onder andere het aantal mishandelingen / bedreigingen, aantasting openbare orde, branden, en vernieling.

In deze rapportage is geen onderzoek gedaan naar de oorzaak van deze dalingen. Mogelijk heeft het weer (veel regenbuien overdag en 's avonds) hierbij een rol gespeeld. Daarnaast is in de aanloop naar het oudjaar veel politie inzet geweest op het tegengaan van de handel in illegaal vuurwerk (offline en online).

Aanhoudingen
Het aantal geregistreerde aanhoudingen is ten opzichte van de vorige jaarwisseling gedaald naar 423 aanhoudingen, een daling van 25 procent.

Geweld tegen politie en werknemers met een publieke taak
Het totaal aantal geregistreerde geweldsincidenten tegen politie (zowel fysiek als verbaal) is met 19 procent afgenomen naar 51 incidenten. Het aantal slachtoffers dat hierbij is geregistreerd daalde van 111 naar 88 personen.

Het aantal geregistreerde incidenten tegen werknemers met een publieke taak is met de helft afgenomen, van 16 naar acht incidenten. In deze acht incidenten vielen 13 personen als slachtoffer te betitelen. Dat zijn drie slachtoffers minder dan vorig jaar.

Kortom, het hele beeld, opgebouwd uit incidenten, aanhoudingen en geweld tegen politie en werknemers met een publieke taak, geeft de indruk dat de oudejaarsnacht rustiger verlopen is dan vorig jaar.

2.2. Aantal gerelateerde gebeurtenissen tijdens de jaarwisseling

De gebruikte cijfers in dit rapport zijn geregistreerd in het tijdvak van 31 december 2017 00:00 uur tot en met één januari 2018 08:00 uur (in totaal 32 uur). Figuur één en de bijbehorende tabel één geven een overzicht van het aantal geregistreerde incidenten en aanhoudingen van de afgelopen twee jaarwisselingen

Figuur 1. Aantal incidenten en aanhoudingen (2016-2017 en 2017-2018)

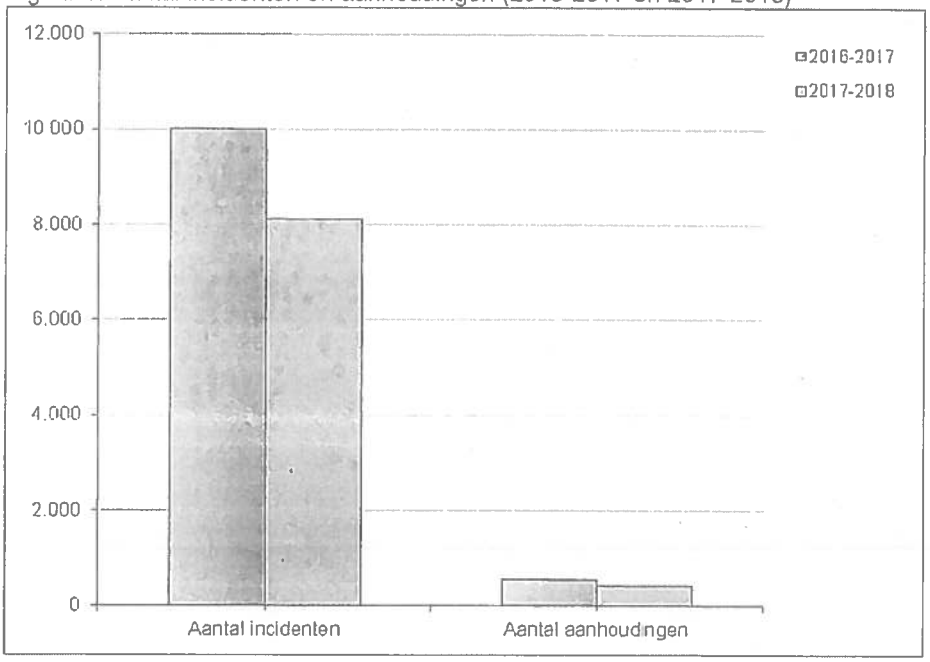

Tabel 1. Aantal incidenten en aanhoudingen (2016-2017 en 2017-2018)

	2016-2017	2017-2018	%
Aantal incidenten	10.030	8.125	-19%
Aantal aanhoudingen	562	423	-25%

Het aantal geregistreerde incidenten tijdens de jaarwisseling is ten opzichte van vorig jaar met 19 procent afgenomen. Het aantal geregistreerde aanhoudingen tijdens de jaarwisseling is ten opzichte van vorig jaar zelfs met een kwart afgenomen.

2.3. Aantal incidenten uitgesplitst naar categorie

In figuur twee en bijbehorende tabel twee zijn de geregistreerde incidenten verder uitgesplitst in de verschillende categorieën van de maatschappelijke klassen uit BVH (zie bijlage I).

Figuur 2. Aantal incidenten uitgesplitst (2016-2017 en 2017-2018)

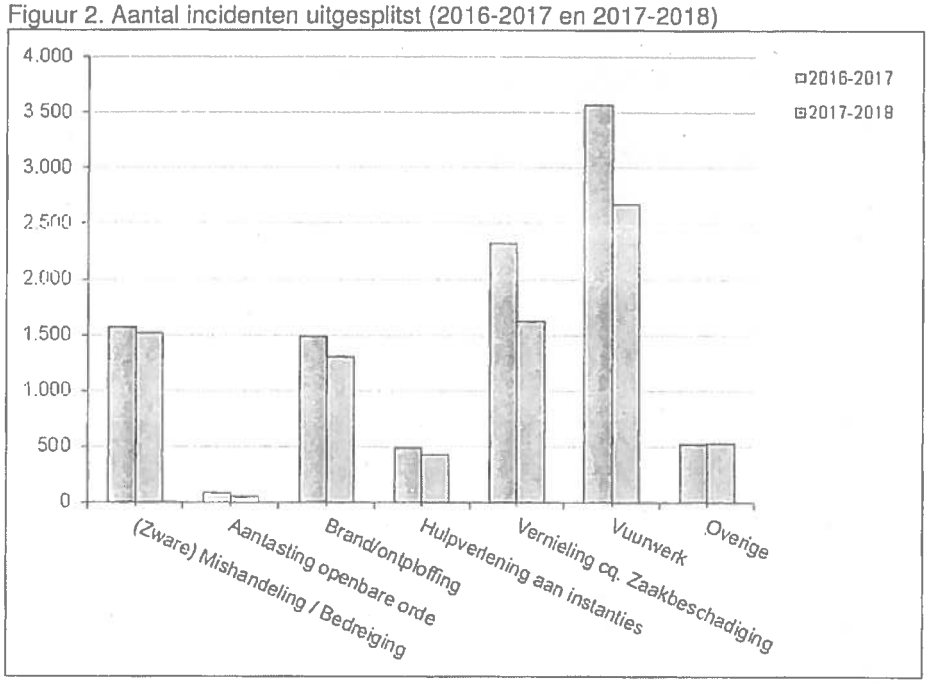

Tabel 2. Aantal incidenten uitgesplitst (2016-2017 en 2017-2018)

		2016-2017	2017-2018	%
Aantal incidenten		10.030	8.125	-19%
	(Zware) Mishandeling / Bedreiging	1.571	1.513	-4%
	Aantasting openbare orde	79	52	-34%
	Brand / ontploffing	1.482	1.307	-12%
	Hulpverlening aan instanties	483	426	-12%
	Vernieling c.q. zaakbeschadiging	2.328	1.622	-30%
	Vuurwerk	3.573	2.674	-25%
	Overig	514	531	+3%

Te zien is dat er over vrijwel de hele linie minder incidenten dan vorig jaar zijn geregistreerd. De grootste procentuele daling betreft de categorie 'Aantasting openbare orde' met een afname van 34 procent. Getalsmatig is deze categorie echter niet groot, met slechts enkele tientallen feiten.

De grootste getalsmatige daling betreft het aantal geregistreerde vuurwerkincidenten. Deze categorie daalde met 899 incidenten, oftewel 25 procent. Deze afname is voornamelijk te danken aan een daling van het aantal incidenten waarbij vuurwerk is afgestoken buiten de toegestane tijden (niet in tabel, een daling van 3.361 naar 2.462 incidenten).

De categorie '(Zware) mishandeling / bedreiging' nam met vier procent af, van 1.571 naar 1.513 geregistreerde incidenten. Inzoomend op de cijfers achter deze cijfers (niet in tabel opgenomen), blijkt dat dit voornamelijk is te wijten aan minder mishandelingen (zowel eenvoudig als zwaar) en steekpartijen. Wel zijn er meer 'ruzies en twisten zonder vervolg' geregistreerd. Dit steeg van 800 naar 860 incidenten (niet in tabel).

De categorie 'Brand / ontploffing' daalde met twaalf procent. Dit is volgens de registraties een gevolg van minder branden waarbij geen sprake is van brandstichting (niet in tabel, een daling van 934 naar 858 incidenten) en brandstichting zelf (niet in tabel, een daling van 548 naar 449 incidenten).

Het aantal keer dat de politie hulpverlening heeft geboden aan instanties verminderde ook met twaalf procent. De subcategorie 'Assistentie brandweer – geen brand' (niet in tabel) daalde ten opzichte van vorig jaar met 18 geregistreerde incidenten. De subcategorie 'Assistentie aan personeel openbaar vervoer' (niet in tabel) daalde van 14 naar drie incidenten. Het aantal registraties in de subcategorie 'Hulpverlening aan overige instanties' (niet in tabel) daalde van 360 naar 340 incidenten. Onder deze noemer vallen diverse meldingen zoals een burger die niet aanspreekbaar is op straat en daarvoor hulp ontvangt, of personen die melding maken van een opstaande deur bij hun alleenstaande buurman.

De categorie 'Vernieling c.q. zaaksbeschadiging' daalde ook fors met 30 procent. Hierbij vond de grootste getalsmatige daling plaats in de subcategorie 'Vernieling overige objecten' (niet in tabel). Deze daalde van 1.269 naar 895 geregistreerde incidenten. De subcategorie 'Vernieling van / aan auto's' (niet in tabel) nam af van 727 naar 531 incidenten. Verder zakte 'Vandalisme / baldadigheid' (niet in tabel) van 213 naar 123 incidenten, daalde 'Vernieling van / aan openbaar gebouw' (niet in tabel) met bijna de helft, van 53 naar 28 incidenten, en nam vernieling in de subcategorie 'Van / aan openbaar vervoer /abri' (niet in tabel) af met twaalf incidenten.

In tabel twee steeg alleen de categorie 'Overig' met zes procent, van 514 naar 531 incidenten. Dit is voornamelijk te wijten aan een stijging in de subcategorie (niet in tabel) 'melding overlast jeugd'. Deze steeg van 418 naar 448 incidenten.

2.4. Aantal aanhoudingen uitgesplitst naar categorie

In figuur drie en tabel drie is het aantal aanhoudingen uitgesplitst in categorieën.

Figuur 3. Het aantal aanhoudingen per categorie (2016-2017 en 2017-2018)

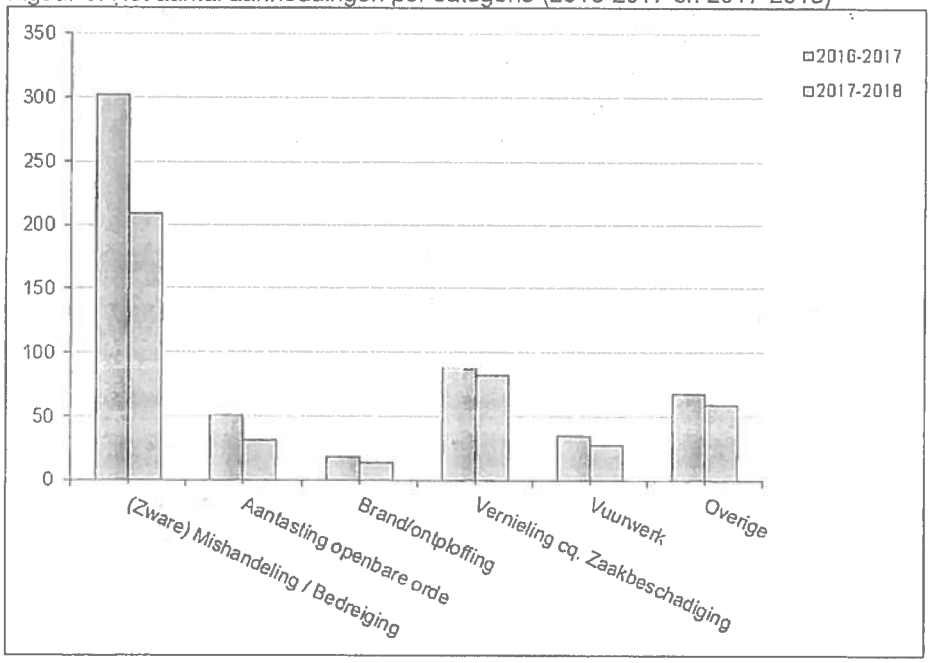

Tabel 3. Het aantal aanhoudingen per categorie (2016-2017 en 2017-2018)

		2016-2017	2017 – 2018	%
Aantal aanhoudingen		562	423	-25%
	(Zware) Mishandeling / Bedreiging	302	209	-30%
	Aantasting openbare orde	51	31	-39%
	Brand / ontploffing	18	14	-22%
	Vernieling c.q. zaakbeschadiging	88	82	-7%
	Vuurwerk	35	28	-20%
	Overig	68	59	-13%

Evenals het aantal incidenten, zijn ook het aantal aanhoudingen gedaald. In totaal zijn 139 minder aanhoudingen dan tijdens de vorige jaarwisseling geregistreerd, oftewel een daling van bijna 25 procent.

De grootste procentuele daling bevindt zich in de categorie 'Aantasting openbare orde'. Deze zakte met 39 procent ten opzichte van de vorige jaarwisseling. Volgens de onderliggende registraties is dit voornamelijk te wijten aan minder aanhoudingen in de subcategorie 'niet voldoen aan bevel / vordering' (niet in tabel). Deze zakte van 42 naar 26 registraties.

De grootste daling in absolute getallen betreft de categorie '(zware) mishandeling / bedreiging'. Hier vond een afname plaats van 302 naar 209 aanhoudingen. Volgens de subcategorieën (niet in tabel) werden bijvoorbeeld minder mensen aangehouden voor eenvoudige mishandeling (van 124 naar 110), openlijke geweldpleging (van 36 naar 30), en zware mishandeling (van 36 naar 19).

Het aantal geregistreerde aanhoudingen met betrekking tot 'Brand / ontploffing' daalde met 22 procent. In absolute zin gaat het echter om kleine aantallen, een daling van 18 naar 14 aanhoudingen.

Met betrekking tot 'Vernieling c.q. zaakbeschadiging' is een daling van zeven procent geregistreerd. Hier zijn verder geen bijzonderheden over te melden.

Het totaal aantal vuurwerk gerelateerde aanhoudingen nam af met 20 procent, maar het betreft een kleine absolute daling van zeven aanhoudingen.

De daling in de categorie 'overig' is vooral te danken aan minder aanhoudingen voor de subcategorie 'Beledigingen' (niet in tabel). Deze daalde van 67 naar 59 geregistreerde aanhoudingen. Voor de subcategorie 'lokaal vredebreuk' (niet in tabel) is dit jaar niemand aangehouden.

2.5. Aantal geweldsincidenten tegen politie en werknemers met een publieke taak

In tabel vier is het aantal incidenten opgenomen van geweld tegen politie en werknemers met een publieke taak zoals deze via de codering 'GTPA' (oftewel: Geweld Tegen Politieambtenaren) en 'VPT' (oftewel: Veilige Publieke Taak) worden gegenereerd.

Tabel 4. Aantal GTPA en VPT incidenten (2016-2017 en 2017-2018)

	2016-2017	2017-2018
Aantal GTPA incidenten	118	75
Aantal VPT incidenten	21	12

Uit tabel vier blijkt dat er bij de huidige jaarwisseling minder incidenten plaatsvonden voor zowel de categorieën GTPA als VPT.

Om de precieze toedracht van de incidenten te achterhalen, is dit overzicht vervolgens handmatig gecontroleerd. Door deze extra controleslag blijkt dat een aantal registraties ten onrechte een GTPA en /

of VPT projectcode toegewezen hebben gekregen. Daarnaast werd duidelijk dat er meerdere registratienummers aan één incident waren gekoppeld. Daardoor werd deze niet als één incident, maar onterecht als meerdere incidenten in het landelijke overzicht meegeteld. In tabel vijf worden de gegevens uit de handmatige controle weergegeven.

Tabel 5. Aantal GTPA en VPT incidenten handmatig gecontroleerd (2016-2017 en 2017-2018)

	2016-2017	2017-2018
Aantal GTPA incidenten	63	51
Aantal VPT incidenten	16	8

Uit het handmatig samengestelde overzicht valt af te lezen dat het aantal GTPA geregistreerde incidenten ten opzichte van de vorige jaarwisseling is gedaald van 63 naar 51 incidenten, een daling van 19 procent. Ook het aantal VPT geregistreerde incidenten is ten opzichte van de vorige jaarwisseling gedaald van 16 naar acht, een halvering.

2.6. Aard en aantal slachtoffers van GTPA en VPT geweld

De aard van het incidenten en het aantal slachtoffers zijn op basis van tabel vijf handmatig gecodeerd. De uitkomst hiervan wordt in tabel zes weergegeven. Daarbij is een opsplitsing in fysiek en verbaal geweld gemaakt voor zowel de categorie GTPA en VPT.

Tabel 6. Aard en aantal GTPA en VPT slachtoffers (2016-2017 en 2017-2018)

	2016-2017	2017-2018	%
Totaal aantal GTPA slachtoffers	**111**	**88**	**-21%**
GTPA slachtoffers – fysiek geweld	75	38	-49%
GTPA slachtoffers – verbaal geweld	36	50	-39%
Totaal aantal VPT slachtoffers	**16**	**13**	**-19%**
VPT slachtoffers – fysiek geweld	10	10	0%
VPT slachtoffers – verbaal geweld	6	3	-50%

Te zien valt dat het totaal aantal GTPA geregistreerde slachtoffers is afgenomen van 111 naar 88 slachtoffers. Daarbij komt verbaal geweld vaker voor dan fysiek geweld. Het fysieke geweld heeft onder andere geresulteerd in een gebroken been van een politieambtenaar, een bijtincident en gehoorschade doordat zwaar vuurwerk gericht naar politiepersoneel is gegooid. Ook zijn lawinepijlen gericht op politieambtenaren afgevuurd. Zij liepen slechts door toeval of tijdig dekking zoeken geen letsel op.

Uit de registraties die betrekking hebben op verbaal geweld, blijkt dat het er ook heftig aan toe kon gaan. Het is niet zo dat een opgestoken middelvinger of een scheldwoord direct een registratie opleverde. Daar is doorgaans meer voor nodig. Bijvoorbeeld, de politieambtenaar trof een verdachte aan die zich agressief en onder invloed van alcohol en/of drugs in het uitgaanspubliek ophield, of de politieambtenaar hinderde in de uitvoering van zijn functie. De verdachte weigerde vervolgens iedere medewerking of kon zich niet legitimeren. Vervolgens nam de verdachte een dreigende houding aan en ging over tot schelden en doodsbedreigingen aan het adres van de politieambtenaar.

Het aantal VPT slachtoffers is afgenomen van 16 naar 13. Het aantal slachtoffers van fysiek geweld is met tien slachtoffers gelijk gebleven. Het aantal slachtoffers van verbaal geweld is met de helft gedaald naar drie slachtoffers.

Het lage aantal VPT slachtoffers wordt min of meer bevestigd door zowel Ambulancezorg Nederland als Brandweer Nederland. Zij geven aan dat agressie naar ambulance- en brandweermedewerkers in de jaarwisseling 2017-2018 nauwelijks heeft plaatsgevonden.

Tot slot, er moet bij tabel zes wel rekening worden gehouden dat het hier een ondergrens betreft. Nog afgezien van de vraag of *alle* incidenten ook daadwerkelijk worden gemuteerd in de daartoe behorende categorieën, blijkt uit de handmatige analyse ook dat niet altijd het werkelijke aantal slachtoffers valt op te maken. In diverse incidenten worden meerdere politieambtenaren slachtoffer van geweld tijdens een gezamenlijk optreden. Uit de mutaties blijkt soms echter dat alleen de patrouille- of groepscommandant aangifte doet zonder zijn collega's te noemen. In zulke gevallen is het aantal slachtoffers op één gezet, terwijl het er zeer waarschijnlijk meer zullen zijn.

Bijlage I Onderzoeksverantwoording

Doelstelling

Het doel van deze rapportage is het verschaffen van een landelijk beeld van de incidenten[1] en aanhoudingen[2] die tijdens de jaarwisseling 2017-2018 in Nederland hebben plaatsgevonden. Daarbij wordt ook specifiek geregistreerd voor geweld tegen politieambtenaren (GTPA) en werknemers met een publieke taak zoals bijvoorbeeld brandweer- en ambulancepersoneel (VPT, oftewel Veilige Publieke Taak). Hierbij zijn de twee onderstaande vragen leidend:

1. Welke incidenten hebben plaatsgevonden en zijn geregistreerd tussen 31-12-2017, 00:00 uur en 01-01-2018, 08:00 uur (24+ 8 = 32 uur)?
2. Hoeveel politieambtenaren en hulpverleners waren betrokken bij alle geregistreerde GTPA en VPT incidenten tussen 31-12-2017, 00:00 uur en 01-01-2018, 08:00 uur?

Onderzoeksvraag één wordt beantwoord door middel van BVH gegevens, die geautomatiseerd zijn gegenereerd. Ook voor de beantwoording van onderzoeksvraag twee is geput uit BVH gegevens. Door het toevoegen van een specifieke projectcode aan incidenten waarbij geweld is toegepast tegen politieambtenaren en / of hulpverleners, is het mogelijk een nationaal overzicht te creëren. De incidenten van dit nationale overzicht zijn handmatig doorgenomen om zodoende zicht te krijgen op het aantal betrokkenen bij de GTPA en VPT incidenten.

Achtergrond werkwijze

Tot aan de jaarwisseling van 2013-2014 waren de eenheden zelf verantwoordelijk voor de aanlevering van incidentgegevens. Sindsdien worden de gegevens automatisch uit BVH gegenereerd. Daartoe is vanuit het landelijke BICC een dashboard gebouwd binnen het BlueSpot Report portaal. Dit dashboard is zodanig ingericht dat het mogelijk is om de informatie van dit jaar per uur te vergelijken met vorig jaar. Daarbij wordt ook automatisch een vergelijk met het voorgaande jaar geleverd. Bovendien is het mogelijk de informatie op landelijk-, eenheids-, districts-, basisteam- en gemeenteniveau te tonen. De regionale eenheden hebben hiermee de mogelijkheid om ook de voor hen relevante cijfers tot in detail te zien.

Het jaarwisselingsrapport maakt gebruik van gegevenscategorieën zoals deze worden gehanteerd op basis van de maatschappelijke klassen in BVH, zie bijlage II.

Om na-ijleffecten zoveel mogelijk te ondervangen, zijn de in dit rapport gepresenteerde aantallen gebaseerd op de registraties betreffende de jaarwisseling 2017-2018 zoals deze tot en met 5 januari 2018 08:00 zijn ingevoerd.

Aan de opzet van dit rapport is niets veranderd ten opzichte van vorig jaar.

Geweldsvoorvallen tegen politie en werknemers met een publieke taak

De voorvallen van geweld tegen de politie staan in BVH geregistreerd als GTPA (Geweld Tegen Politieambtenaren). De voorvallen van geweld tegen werknemers met een publieke taak,

---

[1] Onder de term incidenten wordt verstaan: alle hoofd- en subincidenten inclusief pogingen, geregistreerd in BVH tussen 31-12-2017, 00:00 uur en 01-01-2018, 08:00 uur. Het totaal aantal incidenten betreft zowel de niet-jaarwisselingsgerelateerde als de jaarwisselingsgerelateerde incidenten op de aangegeven maatschappelijke klassen.

2 Onder de term aanhoudingen wordt verstaan: het aantal aanhoudingen behorend bij de incidenten, dat heeft plaatsgevonden en is geregistreerd in BVH tussen 31-12-2017, 00:00 uur en 01-01-2018, 08:00 uur. Het totaal aantal aanhoudingen betreft zowel de niet-jaarwisselingsgerelateerde als de jaarwisselingsgerelateerde aanhoudingen op de aangegeven maatschappelijke klassen.

zoals brandweer – en ambulancemedewerkers, worden in BVH gecodeerd als VTP (Veilige Publieke Taak). Voor deze rapportage zijn zowel de GTPA als de VTP registraties uit BVH gegenereerd.

Het enkel vaststellen van het aantal GTPA en / of VPT registraties geeft echter onvoldoende inzicht in het kader van deze rapportage. Het is immers ook belangrijk te kijken naar de aard van het toegepaste geweld (fysiek of verbaal) en het aantal betrokken slachtoffers, de politieambtenaren of medewerkers met een publieke taak. Om hiervan een volledig beeld te krijgen zijn deze incidenten handmatig doorgenomen.

Bruikbaarheid
Het werkelijk aantal geweldsvoorvallen tegen de politie of werknemers met een publieke taak ligt vermoedelijk hoger, omdat deze niet altijd als zodanig worden herkend of geregistreerd in BVH. Voor VPT incidenten geldt daarnaast ook dat alleen die gevallen geregistreerd staan, waarvan de politie ook daadwerkelijk kennis heeft genomen.

Inverzekeringstellingen
Het aantal inverzekeringstellingen (IVS) wordt alleen in het definitieve rapport van 12 januari geleverd. Na een aanhouding telt de tijd van 0:00 tot 09:00 uur niet mee en om 09:00 uur begint de termijn voor verhoor van maximaal 6 uur. Inzicht in het aantal inverzekeringstellingen op 1 januari 2018 om 08.00 uur kan daarom niet worden gegeven.

Bijlage II Categorieën op basis van maatschappelijke klassen BVH

Vuurwerk

MK	Omschrijving
M131	Overlast vuurwerk
M132	Transport vuurwerk
M133	Vuurwerkevenementen
M134	Bezitten / vervaardigen / voorhanden hebben / afleveren van vuurwerk
M135	Inrichtingen vuurwerk

(Zware) Mishandeling / Bedreiging

MK	Omschrijving
E11	Vechtpartij (zonder vervolg)
E15	Steekpartij (zonder vervolg)
E16	Ruzie / twist
F12	Openlijke geweldpleging tegen personen
F530	Bedreiging
F542	Overige misdrijven tegen het leven
F540	Moord / doodslag
F550	Eenvoudige mishandeling
F551	Zware mishandeling

Hulpverlening aan instanties

MK	Omschrijving
E50	Assistentie brandweer (geen brand)
E52	Assistentie bijzondere opsporingsdienst
E53	Assistentie ander korps
E54	Assistentie collega
E55	Assistentie overig
E56	Assistentie personeel openbaar vervoer

Brand / ontploffing

MK	Omschrijving
E31	Brand (geen brandstichting)
F13	Brandstichting
F14	Bomaanslag

Vernieling cq. zaakbeschadiging

MK	Omschrijving
C10	Vernieling van / aan auto
C20	Vernieling van / aan openbaar vervoer / abri
C30	Vernieling van / aan openbaar gebouw
C40	Vernieling overige objecten
C50	Vandalisme / baldadigheid
F11	Openlijke geweldpleging tegen goederen

Aantasting openbare orde

MK	Omschrijving
F17	Wederspannigheid (verzet)
F18	Niet voldoen aan bevel / vordering
F19	Misdrijven tegen het openbaar gezag

Overig

MK	Omschrijving
E35	Melding overlast jeugd
F16	Lokaalvredebreuk
F51	Belediging

Bijlage III Afkortingen

BVH	Basisvoorziening Handhaving
DLIO	Dienst Landelijke Informatieorganisatie
GTPA	Geweld tegen politieambtenaren
IVS	Inverzekeringstelling
VPT	Veilige Publieke Taak